HÄÄDEMEESTE VALLA LEHT LIUVRANNA

DETSEMBER 2024 / NR 77

Väikelaste vastuvõtt

Aire Kallas-Maddison
kultuurinõunik

Uue Häädemeeste valla kolmeteistkümnes väikelaste sündide tähistamine toimus 27. novembril õdusas ja pidulikus Tahku Tare külakeskuse saalis. Volikogu esimees Andrus Soopalu ja vallavanem Külliki Kiiver olid kutsunud kohale 21 kõige värskemat ja pisemat vallakodanikku koos vanematega. Kohale said tulla 15 peret.

Kohal viibinud rõõmurullid jäid koos pereliikmetega juuresolevale ühispildile (tähestiku järjekorras): Brendon Mängel, Eliise Saagim, Glaid Kasvandik, Gustav Suursild, Hendrik Land, Joel-Markus Ilves, Kasper Karu, Loreena Veelaid, Marten Isand, Meribel Õun, Mikk Mätas, Remi Orav, Rio Vahermets, Rosabella Järvesaar ja Stiine Salujärv.

Pisikesi tervitasid Häädemeeste Muusikakooli näppepillide õpilased Laura Jantson ja Maron Maddison koos õpetaja Olavi Kõrrega lugudega "The Sound of silence" ja "Norwegian Woods" ning Metsapoole Põhikooli õpilane Romet Vaik koos õpetaja Virge Linnuga lauludega "Eesti naljalaul" ja "Kantrimees".

Volikogu esimees ja vallavanem andsid üle väikelastele valmistatud valla meened: Ahti Tedremäe sepistatud lusika, millele nimed ja valla vapi graveeris Aune Tamm Tiiu Lillepoest ning Katrin Miti poolt meisterdatud tikandiga kaunistatud kaisuteki. Kultuuriministeeriumi poolt saadeti lastele raamat „Pisike puu". Tahku Tare perenaine Anne Kalda koos usinate abilistega olid valmistanud maitsva tordi. Meeleolukat sündmust jäädvustas fotograaf Sigrid Absalon.

Suured tänud peredele sooja ja südamliku tagasiside eest ja põnevat maailma avastamist teile.

Fotod: Sigrid Absalon

Aire Koop pälvis Eesti Harrastusteatrite Liidu teenetemärgi

Anneli Leppik

Eesti Harrastusteatrite Liit tunnustas Aire Koop`i suure panuse eest Pärnumaa harrastusteatri traditsioonide hoidmise - ja suurepäraste lavastuste loomise eest EHL teenetemärgi ja aukirjaga.

Harrastusnäitemänguga pidev tegelemine on Häädemeestel pikaajaline traditsioon, millega alustas 1900 aastal teadaolevalt Peeter Laredei ja järgmisel aastal saab juba 125. aasta juubelit tähistada.

Häädemeeste Huviteater alustas Aire Koop´i juhendamisel sel sügisel oma 29 tegevusaastat.

Järgmisel 2025. aasta kevadel on plaanis lavale tuua Feliks Kargi näitemäng "Mees kaalude tähtkujust."

Harrastusnäitemänguga tegelemine Häädemeeste kogukonnas on kantud ka Eesti Vaimse kultuuripärandi nimistusse.

Häädemeeste Seltsimaja pere on väga uhke!

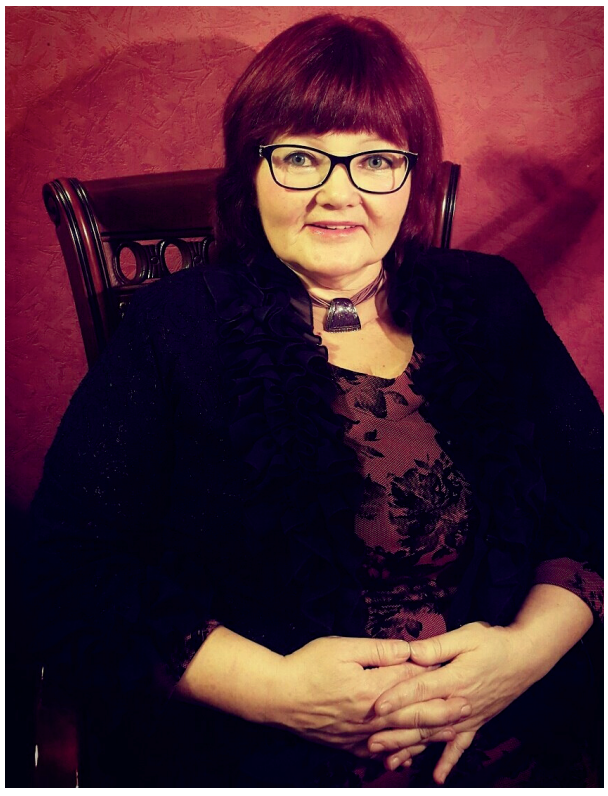

Aire Koop
Foto: erakogu

VALLAVANEMA VEERG

Külliki Kiiver

Hea vallarahvas!

Aasta lõppedes vaatame taas kord tagasi ja meenutame möödunud perioodi, millesse on mahtunud palju erinevaid tegevusi, sündmusi ja juhtumisi. Novembris täitunud kolm tööaastat vallavanemana on andnud kogemusi, millele toetudes uude aastasse edasi minna.
Elu keerdkäigud võivad olla ootamatud. 14. novembri volikogu istungil esitasid mulle umbusaldusavalduse viis koalitsioonipartnerist volikogu liiget – Urmas Aava, Tanel Antson, Marek Sein, Ago Pajuväli ja Margus Must. Umbusalduse avaldamise põhjuseks toodi volikogu enamuse liikmete usalduse kaotus, millest tulenevalt puudub vallavalitsuse poolt algatatud eelnõudel vajalik volikogu koosseisu häälteenamus. Usalduse kaotus seostati oktoobrikuu istungil toimunud valla arengukava ja eelarvestrateegia eelnõu hääletusega. Sellest olen juba eelnevalt kirjutanud, et nimetatud määrus jäi vaatamata eelnõu menetlemise protseduuri õiguspärasusele erinevate asjaolude kokkulangemisel vastu võtmata. Arengudokumendi eelnõu on aga uuel menetlusringil ja loodan, et volikogu võtab määruse detsembrikuu lõpuks vastu. Umbusaldusavalduse võtsid esitajad 28. novembri istungil tagasi, kuna peamised põhjused umbusalduse avaldamiseks on ära langenud.
Tulles usalduse teema juurde, nendin, et vallavanemana olen oma tegevuse ning koostöö meeskonna ja volikoguga rajanud just nimelt usaldusele. Vallarahvas aga on usaldanud oma hääle volinikele ning neil on õigustatud ootus, et tegutsetakse valla heaolu nimel. Poliitilised mängud rahvast ei huvita ja kahju on ajast, mis möödus pingetes ja teadmatuses.
Hea koalitsioon eeldab konstruktiivset koostööd ja ühiste seisukohtadega arvestamist, mitte koalitsiooni lammutamist selle liikmete poolt. Koalitsioonisisesed liikumised said alguse juba augustikuus, sestsaadik tundsin survet minu isikule vallavanemana. Liikvel olid mitmesugused versioonid minu tagasiastumise või umbusaldamise kohta, mis ausalt öeldes häiris tavapärast töörütmi ning tekitas meeskonnas tarbetut närvikulu. Ometi ei jäänud midagi tegemata. Olen tegutsenud parimas usus, et vald areneks ühtse tervikuna, ja seda teinud koalitsioonilepingu piires. Igapäevatööd olen teinud valla ja vallarahva heaks ning huvides nii hästi, kui olen osanud ning soovin jätkuvalt valla ellu ja arengusse panustada. Olen südamest tänulik kõigile, kes mulle sellel keerulisel perioodil toetust avaldasid ja mind usaldavad. Toimunud raputus oli heaks õppetunniks ning usun, et tulevik on helgem ja töörahu saab taastatud. Soovin head koostööd meeskonnas ja volikogu liikmetega.
Kogu valla rahvale soovin rahulikku jõuluaega, mõistvust, hoolivust ja üksteisest lugupidamist! Tulgu meile kõigile meeleolukas aastavahetus ja hea teguderohke uus aasta!

Austusega
Külliki Kiiver

VALLAVOLIKOGUS OTSUSTATI

14. novembri vallavolikogu istungil võeti vastu järgmine otsus:

„Häädemeeste valla arengukava ja eelarvestrateegia aastateks 2024-2028 avalikustamisele suunamine“.

VALLAVALITSUSES OTSUSTATI

23. oktoobri vallavalitsuse istungil võeti vastu järgmised korraldused:

„Haldusakti muutmine“. Häädemeeste Vallavalitsus võttis 02.10.2024 vastu korralduse nr 399 „Vallavara kasutusse andmine“, millega andis 3 aastaks Mittetulundusühing Häädemeeste Hää kasutusse tasuta osa Häädemeeste vallale kuuluvast ja Häädemeeste alevikus asuvast Suurküla tn 4 kinnistust. Pärast kohaliku omaalgatuse programmi toetuse taotluse esitamist, selgus, et mittetulundusühing vajab madalseiklusraja rajamiseks ja haldamiseks vara tasuta kasutamise lepingut 4 aastaks, s.o kuni 02.10.2028. Häädemeeste Vallavalitsus peab mõistlikuks pikendada vara tasuta kasutusse andmist 3 aastalt 4 aastani;
„Hajaasustuse programmi projekti „Tahkuranna, Briisi tee 17 kanalisatsioonisüsteem” aruande kinnitamine“;
„Huvihariduse ja huvitegevuse toetusfondist toetuse eraldamine“. Korralduse alusel toetatakse Häädemeeste valla lapsi ja noori huvihariduse ja -tegevuse toetusfondi kaudu kokku 5403 euroga lahendamaks isikute huvitegevuses osalemise kitsaskohti;
„Sihtotstarbeliste eraldiste lisamine eelarvesse“. Korralduse alusel lisatakse Häädemeeste valla 2024. aasta eelarve tuludesse ja kuludesse täiendavalt laekunud sihtotstarbelised eraldised summas 1740;
„Projekteerimistingimuste väljastamine detailplaneeringu olemasolul Häädemeeste alevikus Luitemänniku tn 6“;
„Laadi küla Männiku põik 2 elamule kasutusloa väljastamine“;
„Tahkuranna külas Poodemäe maaüksusele projekteerimistingimuste väljastamine“;
„Kabli külas Männisalu maaüksusele projekteerimistingimuste väljastamine“;
„Kabli külas Sõeru-Männi maaüksusele projekteerimistingimuste väljastamine“.

24. oktoobri vallavalitsuse istungil võeti vastu järgmised korraldused:

Häädemeeste valla 2025. a kaasava eelarve ideede hindamiskomisjoni moodustamine“. Korraldusega moodustati hindamiskomisjon Häädemeeste valla 2025. aasta kaasava eelarve ideede analüüsimiseks ja hindamiseks järgnevas koosseisus: esimees- Valimisliit Rannamänd esindaja Urmas Aava; liikmed: Valimisliit Ühtne Koduvald esindaja Aule Kink; Valimisliit Koostöö esindaja Maia-Liisa Kasvandik; erakonna Eesti Konservatiivne Rahvaerakond esindaja Lembit Künnapas.

30. oktoobri vallavalitsuse istungil võeti vastu järgmised korraldused:

„Majaka külas Koskla kinnistu detailplaneeringu vastuvõtmine“. Häädemeeste Vallavalitsus algatas oma 09.04.2024 korraldusega nr 135 Majaka küla Koskla kinnistu detailplaneeringu, mille planeeringuala suurus on 3,14 ha. Detailplaneeringu põhilisteks eesmärkideks on maa-ala jagamine seitsmeks elamuehituskrundiks, määrata ehitusõigused, hoonestusalad ja arhitektuursed tingimused hoonestamiseks. Üldplaneeringu kohaselt asub planeeringuala elamumaa juhtotstarbega alal, kus minimaalne krundi suurus on 2500 m². Detailplaneering on kooskõlas kehtiva Häädemeeste valla rannaalade osaüldplaneeringuga;
„Liikluspinna kohanime määramine, katastriüksuste lähiaadresside muutmine“. Kabli külas Häädemeeste vallale kuuluvatel 2130052 Lasteaia tee ja Lasteaia tee L2 transpordimaa katastriüksustel asuval avalikkusele ligipääsetaval teel puudub liikluspinna kohanimi. Korraldusega määratakse tee kohanimeks Mäe tee ning olemasolevate katastriüksuste lähiaadressid muudetakse vastavalt liikluspinna kohanimele. Kinnistuomanikke, kelle omandis olevate katastriüksuste aadresse muudetakse, teavitati muudatustest kirjalikult 07.10.2024;
„Sundvalduse seadmine Treimani külas 2130034 Saeveski tee kinnistule“. Häädemeeste Vallavalitsuse 01.08.2024 korraldusega nr 292 “Sundvalduse seadmine Häädemeeste vallas Treimani külas 2130034 Saeveski tee kinnistule” anti nõusolek kinnistule sundvalduse seadmiseks. Ehitustööde käigus sundvaldusega koormatav ala muutus ning käesoleva korraldusega vähendatakse Saeveski tee kinnistule seatava sundvalduse pindala. Seatava sundvalduse ala pindala on 130 m²;
„Laadi külas Rooli tee 26 kinnistul ehitusloa väljastamine aiamaja laiendamiseks“;
„Reiu külas Linnaku kinnistul ehitusloa väljastamine Giovanni maja ümberehitamiseks“;
„Tahkuranna külas Oskari tee 4 kinnistule puurkaevu rajamiseks ehitusloa väljastamine“;
„Laadi külas Siimuringi tee 11 elamu püstitamiseks ehitusloa väljastamine“;
„Hinnapakkumuse kinnitamine“. Korraldusega kinnitatakse Häädemeeste Lasteaiale interaktiivse õppevara (interaktiivne põrand) soetamiseks ettevõtte DIFI.NET OÜ poolt esitatud hinnapakkumus summas 6697,80 eurot. Hind sisaldab käibemaksu;
„Alla lihthanke piirmäära jääva hanke “Häädemeeste Keskkooli staadioni renoveerimisprojekti koostamine” tulemuste kinnitamine“. Korraldusega tunnistatakse alla lihthanke piirmäära jäävas hankes „Häädemeeste Keskkooli staadioni renoveerimisprojekti koostamine“ vastavaks ja edukaks Osaühing Klotoid esitatud pakkumus maksumusega 17 900 eurot, millele lisandub käibemaks;
Vallavara võõrandamiseks korraldatud enampakkumise nurjunuks tunnistamine“. Häädemeeste Vallavalitsuse 17.06.2024 korralduse nr 237 alusel korraldati Häädemeeste vallale kuuluva tööstusliku elektripliidi võõrandamiseks elektrooniline enampakkumine osta.ee keskkonnas. Seatud tähtajaks enampakkumisel osalemiseks pakkumisi ei esitatud;
„Vallavara võõrandamine enampakkumise korras“. Korralduse alusel viiakse läbi uus enampakkumine elektripliidi võõrandamiseks vähendatud alghinnaga, milleks on 25 eurot (sh käibemaks);
„Vallavara võõrandamine enampakkumise korras“. Korraldusega kinnitab Häädemeeste Vallavalitsus avalike teede nimekirja, mille ääres kasvava võsa raiumine pannakse enampakkumisele. Puhastatud teeäärte tulemusel suureneb teedel liiklusohutus ning paraneb teede ehituslik olukord. Enampakkumine toimub elektroonilise enampakkumisena osta.ee keskkonnas.

6. novembri vallavalitsuse istungil võeti vastu järgmised korraldused:

„Laadi külas Saadu kinnistu detailplaneeringu vastuvõtmine“. Häädemeeste Vallavalitsus algatas oma 15.11.2023. a. korraldusega nr 556 Laadi küla Saadu kinnistu detailplaneeringu, mille planeeringuala suurus on 3,59 ha. Detailplaneeringu põhilisteks eesmärkideks on maa-ala jagamine kaheks elamuehituskrundiks, määrata ehitusõigused, hoonestusalad ja arhitektuursed tingimused hoonestamiseks;
„Sundvalduse seadmine Treimani külas“. Elektrilevi OÜ Häädemeeste Vallavalitsusele taotluse sundvalduse seadmiseks Häädemeeste vallas Treimani külas Vanaveski tee L2, Treimani rahvamaja ja Savi tee kinnistutele. Kinnistute omanik on Häädemeeste vald;
„Majaka külas Mihkli ja Väike-Mihkli juurdepääsutee rajamiseks ehitusloa väljastamine“.
„Reiu külas Silla tee 6 kinnistule ehitusloa väljastamine ridaelamu püstitamiseks“;
„Uulu Põhikooli hoolekogu koosseisu kinnitamine“.

Purjelaevandusest Iklast Lemme rannani

Ago Rullingo

Pärnumaa Liivi lahe äärsete randade varasemast purjelaevandusest saab üsna üksikasjaliku ülevaate rannaäärsete valdade poolt Pärnu sillakohtule esitatud aktidest (säilitatakse Eesti Ajalooarhiivis, fond 951). Esimene niisugune on koostatud 24. mail 1861. Selles on nimeliselt nimetatud kõikide Orajõe vallas olevate meresõidukite omanikud. Eraldi on nimetatud väikeste ja suurte paatide omanikud ning eraldi veel juba suuremad alused, mida edaspidi nimetame kuutideks ehk poordinguteks1. Väikseid paate oli 54 Orajõe mehel ja suuri 41 mehel. 25-40 säilitise2 mahutavusega kuute oli 11 randlasel, kellest vähemalt 5 meest olid Iklast ja Treimanist. Nimetatud kuudid võimaldasid rannalähedast meresõitu lähimate linnade vahel, sealhulgas ka kaubareise Peterburi, aga ka sõitu üle Läänemere. 24. detsembril 1869 Orajõe valla poolt koostatud aktis enam paatide omanikke ei ole nimetatud, siin on kirjas neljateist 10-70 säilitise suuruse aluse omanikud. Kahte suuremat neist on hiljem nimetatud juba kaljasteks. Need olid Räägu küla Rein Kleini (1822-1898) Delphin (60 säilitist) ja Ikla Jüri Veide (*1841) Elisabeth (80 säilitist). Võrdluseks, et Häädemeestel oli samal aastal kirjas 22 poordingut, sealhulgas 9 neist mahutavusega 80-128 säilitist. 17. jaanuaril 1872 koostatud aktis on lisaks laeva omanikule ära toodud juba laeva nimi, selle tüüp, suurus säilitistes ja laevaliikmete meeskonna liikmete arv. Laeva omanikuna on neis nimetatud küll ainult peaosaniku nimi. Teame, et laevad ehitati sel ajal üldjuhul mitme osaniku poolt, siis kaasosanikud jäävad selle järgi teadmata. Taolisi akte koostati järgnevalt veel üheksal korral, seda 1886-ni. Aktid olid varustatud valla pitsati ja vallavanema allkirjaga ning olid ametlikud dokumendid, mille õigsuse eest vastutas vallavanem. Kahjuks on see väärtuslik allikas jäänud viimase ajani merendusloolaste vaateväljast kõrvale. Õigemini Liivi lahe äärset arhiivimaterjalil põhinevat varast rannarahva laevaevaehituse arengut polegi uuritud, senised käsitlused on jäänud legendipõhisteks. Ainsana on allikmaterjali poole pöördunud ajaloodoktor Aldur Vunk oma 2018 avaldatud raamatus Puust laevad rauast mehed ning 2023 ajakirjas Tuna nr 1 ilmunud artiklis, kus on vaadeldud ka Häädemeeste ja Orajõe varast laevaehitust.

1860-ndail olid Orajõe valla poolte poordingute ehk kuutide omanikud just Ikla ja Treimani küla mehed. Treimani küla meeste meresõiduoskustest on teade aga veelgi varasemast ajast. 1826 nimetatakse Orajõe mõisa rentniku Louise Bocki halulaeva kipperina Peedi talu peremeest Jüri Eichenit (*ca 1805), kes väiksel alusel vedas küttepuid Pärnusse ja Riiga. 1861 valla poolt Pärnu sillakohtule esitatud aruande kohaselt Orajõe vallas laeva mõõtu alused veel puuduvad, kuid poordinguid oli mitmel Ikla ja Treimani ranna mehel. Iklas oli kaks 40 säilitise mahutavusega alust Madis Grentsil (*ca 1824) ja üks 35 säilitise mahutavusega Mats Veidel (*ca 1819). Treimani külas olid 30 säilitise mahutavusega poordingud Jüri (*ca 1833), Mats (*ca 1836) ja Frits Grantil (*ca 1818). Kõik need alused võimaldasid meresõitu vähemalt Riiast Peterburini. Nii on Perno Postimees teatanud 1864 Ikla-Madise talu Andres Grentsi (*ca 1832) kuudi uppumisest teel Riiast Tallinna ja sügistormide ajal Madis Grentsi kuudi kadunuks jäämisest Peterburi ja Tallinna vahel.

Ikla-Treimani ranna esimese pooltekiga 2-mastilise kaljase Elisabeth (80 säilitist) ehitasid 1866 Ikla küla Jüri Weide (*1841), Jaan Vaher (*1828) Kabli Kembi-Jaani talust ja Jaan Mägi (1838-1890). Kas see laev veesati Iklas või Treimanis, ei ole selge. Jaan Vaher oli 1850 hingeloenduse ajal Treimani küla

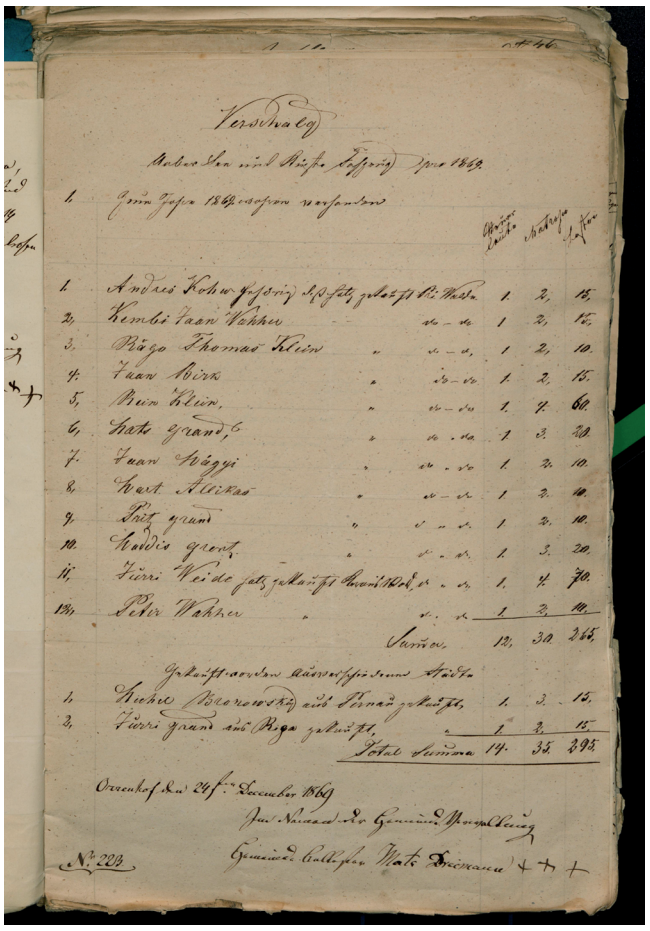

Orajõe vallas olevate laevade nimekiri 1869. EAA f 951, n 1, s 1629.

kirjades, kuid seejärel asunud või asustatud Kabli külla. 1867 Orajõe valla protokolliraamatust selguvad seoses omanike vahelise kohtuasjaga ka laeva 1867 tehtud sõidud ja nende kulud. Selles oli laeva ühe kolmandiku maksumuseks arvatud 950 rubla. Aastaga kogutud prahirahaks nimetatakse 2662 rubla ja väljaminekud koos palkadega 1654 rubla. Seega oli laev aastaga ühe kolmandiku oma maksumusest tasa teeninud. Sel aastal oli laev teinud viis reisi: Tallinn-Peterburi, Peterburi-Riia, Riia-Peterburi (kipsilastiga), Peterburi-Suomenlinna ja Porkkala-Lübeck.

1871 oli Kembi Jaan Vaher veesanud veel ühe 2-mastilise kaljase Anna (71 säilitist), mis hilisemates Orajõe laevade nimekirjades kannab Anna-Riga nime. Sellegi laeva meeskonna suuruseks on nimetatud viis meest. 1877 on laeva omanik Jaan Vaher pöördunud vallakohtu poole laeva kapteni Jüri Järve vastu, kes 1876 kolme reisiga Stettinisse, Meemelisse ja Rootsi vaid 15 rubla tulu oli teeninud. Kohus mõistis kaptenilt 300 rubla reederi kasuks. Pole küll teda, kas Jaan Vaheri see ja 1872 veesatud järgmine 2-mastiline kaljas Fortuna (85 säilitist) olid ehitatud Treimani või juba Kabli rannas.

1870-ndail hakkasid suuremate purjelaevade ehituses kaasa lööma veel teisedki Ikla ja Treimani küla randlased. Võrreldes Heinaste Veidede ja Häädemeeste Martinsonide laevadega jäid siinsed alused esialgu küll mõnevõrra väiksemaks ja olid kasutusel peamiselt sõitudeks Läänemerel. Juba 1870 on Treimani küla Keskla talu Peter Grant (1847-1887) veesanud 2-mastilise kaljase Daniel (85 säilitist) ja 1872 teise sama suure 2-mastilise kaljase Johanna Victoria (85 säilitist, 152 brt). Mõlemad laevad seilasid 5-6 liikmeliste meeskondadega. 1874 on teinegi Keskla talu mees Jüri Grant veesanud selle aja kohta väga suure 2-mastilise kahvelkuunari Russkaja Nadschda (118 säilitist).

Ikla küla Selgama talu Andres Sarapuu (1819-1908) ehitas 1873 esialgu väikese Anna (30 säilitist) ning 1876 juba märksa suurema 2-mastilise kaljase Mihail (118 säilitist), mille meeskonnas oli 7 liiget. 1877 on tema poja Jaan Sarapuu (1841-1920) nimel samal aastal veesatud 2-mastiline kaljas Johan Michael (107 säilitist, 230 brt), mis oli ehitatud koos Fritz Eicheni ja tema poja Mihkliga.

1871 veeskas Treimani küla Peedi talu peremees Fritz Eichen (1819-1894) koos vanema poja Mihkli (1846-1908) ja Ikla küla Altoa Fritz Veidega (1843-1926) Heinastes 2-mastilise 22,6 meetri pikkuse kaljase Ludwig (63 säilitist), 5 mehega seilav laev oli maksma läinud 4000 rubla. Ludwig hukkus 20. novembril 1887 Kuramaa rannikul Feliksbergase lähedal, kuid meeskonnal õnnestus pääseda. Fritz Eicheni vanem poeg Mihkel oli 1885 vallaaruande järgi ka 2-mastilise kahvelkuunari Johan Michael (107 säilitist, 230 brt) omanik. Laev oli ehitatud 1877 koos juba eelpool nimetatud Selgama Jaan Sarapuuga ja sellel seilas 6 meest. Fritz Eicheni nooremad pojad Andres (1858-1919) ja Mats (1864-1903) lõpetasid Heinaste merekooli. Andres oli 1885-1887 ka isa Ludwigi kapten, hiljem, 1905-1912, pikemat aega Grantide Jupiteri kapten. Mats uppus 1903 Norra ranniku lähedal lätlaste suure ookeanipurjeka Gubernator Sinovjev (365,5 brt) kaptenina.

Ikla küla suurimaks laevaomanikuks oli juba nimetatud Altoa Fritz Veide, keda rahvas kutsunud Vürstiks. Koos Fritz ja Mihkel Eicheniga ehitatud Ludwigi kõrval oli tal veel kaks koos Heinaste reederi Jüri Veidega (1830-1894) ehitatud laeva. 2-mastiline kahvelkuunar Emanuel (118 säilitist, 142 nrt) läks merele 1879. Hiljem on laeva teise osanikuna Fritz Veide asemel nimetatud Treimani Keskla Fritz Granti. 1882 saatsid Ikla Fritz ja Hainaste Jüri Veide merele veel teisegi suure 36,2 meetri pikkuse 2-mastilise kaugesõidu kuunari Martin Michael (257,6 brt), mille meeskonnas oli 8 meest. Mõlema laeva ehituskohaks on märgitud Orajõe, seega arvatavasti Ikla või Treimani rand. Veel 1901 on Fritz Veide koos Martin Meieri ja Mihkel Konksuga veesanud 2-mastilise brigantiini Meri (177,66 brt). 1873 Orajõe laevade nimekirjas on Jüri Veidet nimetatud ka 1872 veesatud 6 meeskonnalikmega seilava 2-mastilise kuunari Elwine (85 säilitist) omanikuna. Siin aga ei ole selge, kas tegemist oli Heinaste või Ikla Jüri Veidega, sest nagu eelpool nägime oli ka viimane osalenud laevaehituses. Ikla Veidede laevadest on teada veel Ikla-Jüri talu Peter Veide (1836-1907) 1867 ehitatud 45 säilitise mahutavusega 1-mastiline pooltekiga jaht Julia.

Eelnevast on näha, et laevaehituse algusaastail on Ikla-Treimani piirkonnas olnud üsna vilgas ehitustegevus, ega jäänud maha hiljem selles juhtiva koha haaranud Kabli rannast. Ühtlasi olid siin veesatud purjelaevad selle perioodi kohta nimetamisväärselt suure mahutavusega. 1870-ndail oli siin veesatud 17 üle 100 brutoregistertonni mahutavusega purjelaeva, seega sama palju kui Kablis. Häädemeestel oli taolisi laevu 19. Järgnevail kümnendeil see hoog aga rauges ja nüüd jäädi Kabli omast märgatavalt maha, seda nii laevade arvult kui nende mahutavuselt. Sellel taustal oli siiski tähelepanuväärne Gusta Kalnini tegevus.

Treimani küla suurim ja tuntuim laevaomanik oli kahtlemata läti päritolu kaugesõidukapten Gusta Kalnin (1841-1920; Gustav, Kusta Kalning). Ta oli sündinud Heinastes Pelmi talu peremehe Jakobi (Jēkabs Kalninš, *ca 1814) teise pojana. Oli abielus Heinaste suurlaevaomanike Jüri ja Andres Veide õe Annaga (1843-1908). Orajõe 1876 laevade aruandes nimetatakse teda 1864 Pēterupes ehitatud viie mehega seilava 2-mastilise kaljase Julia Anna (70 säilitist; 160 nrt) omanikuna. Kas ta ka laeva ehituse juures osales, ei ole selge. Võimalik, et see oli ehitatud koos isa või vennaga. Järgmised laevad ehitas ta juba Treimanis. 1871 veesati 2-mastiline kaljas Anna Alida (70 säilitist) ning 1876 3-mastiline kaugesõidu kahvelkuunar Georg Gustav (120 säilitist, 253 brt), mis oli esimesi Orajõe rannaalal ehitatud 3-mastilisi laevu ning selle laevameeskonnas oli seitse meest. 1879 asus Kalnin ka alaliselt elama Orajõe valda Treimani külla.

Jätkub järgmistes Liiviranna numbrites.

1) poording, ka kuut – paadist suurem tekita alus (ca 15-40 säilitist), mis võimaldas kaubavedu, peamiselt halupuud, lähemate sadamate vahel.

2) last ehk säilitis – kaubalaevade mahutavuse mõõtühik (= u. 40-50 kuupjalga). Oli Venemaal kasutusel kuni Georg Moorsomi laevade mõõtmise süsteemi kasutuselevõtuni 1880-ndail, mil mõõtühikuks sai registertonn. Lasti ja registertonni vahekorda on hinnatud erinevalt. Mereajaloolase Bruno Pao annab vahkorraks 1:1,85-le, Aldur Vunk 1:1,2-le. Kui võrrelda aga neid laevu, mis on mõõdetud enne ja pärast registertonnile üleminekut, siis on vahekord laialivalguvam, jäädes nii alla 1:2, kui ka üle 1:2 vahekorra.

HILDA KAMDRON (1900 – 1972)

Ülle Iir

14.11.2024 – 02.03.2025 on Kumu kunstimuuseumis avatud näitus „Kuidas kadus Tartu. Hilda Kamdroni traumatsüklid“. See näitus on Massiaru paikkonnast pärit unustuste hõlma vajunud kunstniku Hilda Kamdroni (1900–1972) töödest, kellel oli loominguliselt mitmekesine ning traagiline elusaatus.

Näituse kuraator Eero Epner on koostanud suurepärase raamatu „Hilda Kamdron“, milles tutvustatakse vähetuntud andekat naiskunstnikku.

Eero Epner kajastab kunstniku elu ja tegevust artiklis „Mis juhtus Hilda Kamdroniga?“ (lk 15 – 59). Kirjutises on põhjalikult kujutatud Kamdroni elulugu, tema kujunemis- ja haridusteed Pallases ning kunstniku loomingulisi ajajärke.

Hilda Kamdron
Passitaotluse foto. 1937

Kunstnik sündis 1. augustil 1900. aastal Laiksaare vallas Kolbergi külas Vana – Kamma talus põllupidaja peres. Ristimisel sai Hilda nimeks Jelisaveta, see oligi tema ametlikuks nimeks kuni 1938. aastani. Üheksa-aastasena hakkas Hilda käima naabertalus koduõpetaja juures ja 1912. aastal asus ta õppima Urissaare kihelkonnakooli ning sealt kaks aastat hiljem läks ta edasi Urissaares asuvasse Laiksaare ministeeriumikooli. Hilda Kamdroni õetütre kinnitusel olevat ministeeriumikoolis olnud tublid õpetajad, kes oskasid tähelepanu pöörata õpilaste laulu- ja joonistamisoskusele. Juba aasta pärast katkestas ta õpingud ning naases kodutallu, enda sõnul puhkenud maailmasõja tõttu.

1922. aasta alguses kuulutas Pärnu linnavalitsus välja võimaluse taotleda stipendiumi, mille eest sai õppida Pallase kunstikoolis. Hilda kandideeris ja pälvis stipendiumi ning siirdus Tartusse.

Kamdroni õpingud venisid ega lõppenudki korralikult, kuid see polnud Pallases kuidagi haruldane, pigem vastupidi. Samas sai ta korduvalt edukatele õpilastele mõeldud stipendiumi, mida pälvisid reeglina vanemate kursuste parimad – Kamdroni nimi oli kõrvuti Elmar Kitse, Kaarel Liimandi ja Lepo Mikkoga.

Kamdron esines mitmetel õpilastööde näitusel oma akvarellidega, kus kujutab täpselt dokumente, fotosid, mängukaarte, rahatähti, kviitungeid jne. 1930. aastal lahkub Kamdron Pallase koolist teadmata põhjustel seda lõpetamata.

Pärast Pallasest lahkumist algas Hilda Kamdroni loomingus entsüklopeediline ajajärk, mis kestis aastakümneid pea tema elu lõpuni.

Juba kooli ajal hakkas ta lisaraha saamiseks illustratsioone tegema. Kamdroni jaoks sai reaalse maailma täpne kopeerimine, teatav radikaalse äratuntavuse viljelemine nüüd põhitööks. Ta valmistas edaspidi joonistusi ja skeeme nii Tartu Ülikooli erinevatele kateedritele, Eesti Rahva Muuuseumile kui ka Eesti Entsüklopeediale ning kirjastusele Loodus. Tema illustratsioonid ilmusid väitekirjades ja õppetahvlitel, teadusraamatutes ja ajakirjades. Hiljem on toimetajad öelnud, et tema töö on olnud „ kõrgekvaliteediline ja pideva iseloomuga“ ning „väärivad teostuse kvaliteedilt kõrget hinnangut“.

Pärast mõneaastast pausi astus Kandron 1934. aastal taas Pallasesse. Ta ei soovinud enam maalikunstiga tegeleda, vaid orienteerus graafikale. 1946. aastal lõpetas ta selleaegse Tartu Riiklikuks Kunstiinstituudiks nimetatud kooli. Diplom käes, asus ta taas näitustel esinema.

Enda Kallase andmetel hävis Kamdroni kodu sõja ajal ja koos sellega ka tema kunstiteosed. Bruno Javoiši kogutud andmetel algasid just siis ka jutud sellest, et Kamdroni meeleselgus pole enam endine.

Pärast nõukogude okupatsiooni kehtestamist tegi ta ellujäämiseks juhuslikke joonistustöid, töötas ehitusprojektide joonistajana, hiljem asus kuupalgalisena ülikooli vanemlaborandiks.

1946. aastal nägi ta suurt vaeva, et astuda kunstnike liitu, soovides osaleda taas näitustel. Ta esitas avalduse, mis poolteist aastat hiljem tagasi lükatakse. Kamdron jätkas jonnakalt ja saatis oma tööd ning taotluse samal kevadel Moskvasse. Kamdroni enda sõnul kinnitati teda kaks nädalat hiljem kunstnike liidu liikme kandidaadiks. 24. veebruaril 1950. aastal visatakse aga liidust päevapealt välja 52 inimest sh Kamdron. Sellega pannakse punkt tema nõukogude kunstniku karjäärile, aga ühtlasi võimalikele hüvedele. Tema tee kunstnikuna, mis polnud kunagi eriliselt sile olnud, oli nüüd püstloodis üles tõusnud. Teda ei võetud enam omaks kunstimaailmas ja lükati amatööride näitustele. 1958. aastal toimus suurem isetegevuslaste väljapanek Tartu kunstimuuseumis. Seal oli Kamdronil kaheksa akvarelli. Ta ei maalinud enam dokumente, mängukaarte, vaid arbuuse, krüsanteeme ja põllulilli.

Hoolimata invaliidsusest ning tuhmunud nägemisest töötas Hilda Kamdron ülikoolis 1969. aasta aprilli lõpuni.

Enn Lillemetsa artiklis „ Hilda Kamdroni põlemata pärlid“ (lk 75 – 87) tuuakse muuhulgas lugejani Kamdroni elu kahel viimasel aastakümnel, mil ta elas Tartus erakliku ja tunnustamatuna, näljas ja vaesuses ning loomingulises üksijäetuses. Ta tegi vabaloomingus teoks seda, mida ta just õigeks pidas.

Kunstnikku köitsid 1960. aastail erinevad iseäralikud materjalid ja formaadid. Kamdronil oli tung teha kollaažitehnikast pilte just sellest, mis kätte juhtus: looduslikud materjalid, laastud, puutükid, kruus, kivid, klaasitükid, kortsutatud paber, millest loodud assamblaažid olid ennekõike mahulised maalid ja jäid pikaks ajaks eesti kunstis erandlikuks.

Lähemad tuttavad tõid talle vanu kastilaudu ja muud vajalikku prahti ikka tema palvel, mitte niisama hääst pääst (Enn Lillemets, lk 81). Samas jätkas ta õlimaali ja akvarelliga, millest sündisid loodus- ja linnamotiivid, lilled ning portreed.

Eriline koht Kamdroni loomingus oli Tartu jäädvustamine alates 1941.aasta suvest. Sõda ja sõjapurustused puudutasid teda väga valuliselt. „Ma ei jäta ühtegi oma tööd Vene riigile!“ olla Hilda Kamdron korduvalt kinnitanud.

Artiklist selgub, et 1972. aasta tulekahju tema kodus sai saatuslikuks nii kunstniku loomingule kui ka ilmselt temale endale. Suur osa kunstniku loomingust on lõplikult kadunud, samas osa tema vabaloomingust on säilinud tänu sellele, et ta oli aldis oma teoseid kinkima.

Pliiatsijoonistus. Tartu linnavaade, Lossi tänav. 1941., TM_1873:180 K 100, Tartu Linnaajaloo Muuseumid/ Tartu Linnamuuseum

Kamdroni varemete ja sõjapurustuste akvarellide ja joonistuste erandlikkusest saame teada Linda Kaljundi artiklist „Hilda Kamdron ja naise nägu sõda“ (lk 61–73). Kamdroni teoste ülesehitus pole juhuslik, vaid tal on välja arendatud oma varemete esteetika, mis tugineb ühtepidi kunstiajaloos varemete poeetikale ja teiselt poolt sõjapurustuste kujutamise traditsioonile. Tema tähelepanu on keskendunud ehitatud keskkonna hävimisele. Olulise tunnusjoonena eristab Kamdroni teoseid autori tegelemine oma isikliku valu ja ängiga. Detailirohkest ja dokumentaalsest joonistuslaadist hoolimata mõjuvad tema varemete sarja teosed väga isiklikena.

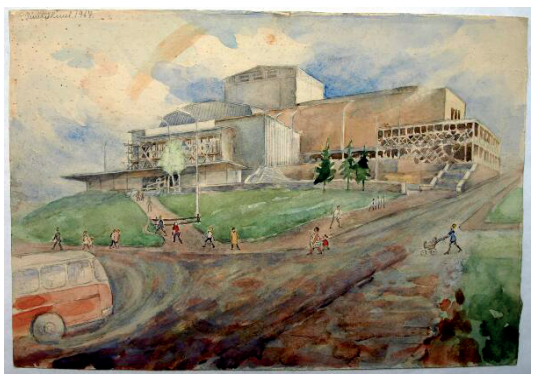
Akvarell. Vanemuine. Juuli 1967., TM_ 1873:13 K 100, Tartu Linnaajaloo Muuseumid/ Tartu Linnamuuseum

Linda Kaljundi (lk 72) kirjutab: „Tänu järk-järgulisele taasavastamisele, mida on vedanud eest mitmed Enn Lillemetsa kureeritud näitused ja samuti teadusjooniste teema uurimine, on Kamdron praeguseks juba vaikselt kohta võtmas Eesti kultuurimälus.“

Akvarell. Olgu neetud sõda, TM_ 2004:6 K 115:6, Tartu Linnaajaloo Muuseumid/ Tartu Linnamuuseum

Raamatus on akvarellid ja joonistused Tartu Linnamuuseumi kollektsioonist. Kollektsioon osteti 500 rubla eest 1985. aastal kunstniku õetütre Adma Pikkase käest (Kaie Jeeser, lk 7)

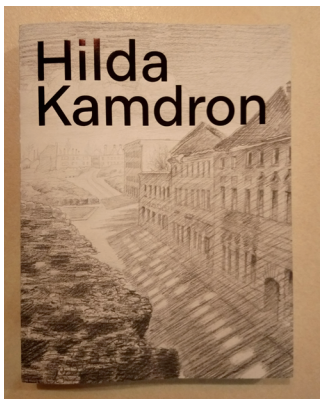

Kamdroni teosed on jaotatud raamatus kahte perioodi. „Sõjalinn“ – sellesse kategooriasse paigutatud akvarellid ja joonistused on ajavahemikust 1940-1947, mis kujutavad sõjapurustusi, varemeis Tartut. Akvarellid „Olgu neetud sõda“ annavad edasi kunstniku põlgust ja viha sõja vastu.

„Moodne linn“ – teosed aastatest 1965-1970 jagunevad sisuliselt kahte rühma: jäädvustatud on linnavaated, vanad majad, mis kohe lammutatakse, on joonistatud enamasti kesklinna piirkonnas, ning Ülejõe ja Annelinna vaated, mis kaardistavad muutuseid ja puitmajade asendamist massehitusega (Andres Kurg, lk 91).

Sügis Treimani Raamatukogus

Evi Laarents

Laupäeval, 2. novembril toimus raamatukogus Ants Lingi koostatud „Treimani ja selle rahvas” teise raamatu esitlus. Eelmisel päeval ja ööl möllanud sügistorm ning elektrikatkestused seadsid ürituse toimumise tõsiselt kahtluse alla, aga vaatamata heitlikule ilmale oli siiski kohale tulnud päris palju raamatu- ja ajaloohuvilisi. Lisaks oma küla inimestele suveelanikke ja neidki, kel elujärg juba kaugemal, kuid juured siiski Treimanis. Ants tutvustas raamatu saamislugu, rääkis seiku küla ajaloost ja omaloodud Treimani talumuuseumist. Põnev oli kuulata Anton Lauri meenutusi oma vanaisast kapten Jüri Laurist, kelle mälestusi 130 aasta tagusest elust saab samuti raamatust lugeda. Elevust tekitasid kapten Jüri Lauri „Haynaste mere kooli rehkendamise sääduse raamat” aastast 1889 ja lausa kalligraafilises kirjas kirjutatud „Mälestuste wihk”. Kõik soovijad said endale kohapeal Antsu autogrammiga trükisooja raamatu. Raamat on müügil raamatukogus.

Ants Lingi raamatu esitlus Treimani raamatukogus
Foto: erakogu

Paar nädalat varem, 15.oktoobri pärastlõunal oli raamatukogus samuti rahvarohke. Toimus Treimanis elanud, Metsapoole kooli lõpetanud ja vahepeal laias ilmas seilanud humoorika härrasmehe Ahto Speegi maalinäituse „Elu läbi meremehe silmade” avamine. Näitusel näeb mitmeid kala- ja piirivalvelaevu, millel Ahto Speek on töötanud ning maale Eesti lähiajaloost läbi pisikese huumoriprisma. Näitust saab vaatama tulla ikka raamatukogu lahtioleku aegadel.

Ahto Speek näituse avamisel
Fotod: Evi Laarents

Lapsed tulemägesid joonistamas
Fotod: Jane Murulauk

Põhjamaade kirjanduse nädala teemaks novembrikuus oli Island. Sel puhul toimus Metsapoole Põhikoolis raamatutund väiksematele lastele, kus lugesime selle maa kirjaniku Ran Flygenringi raamatut „Tulemägi”. Loetu põhjal joonistasid lapsed uhkeid tulemägesid – vulkaane. Rääkisime veel Islandi jõulukommetest, jõulukassist ja kaheteistkümnest jõulumehast. Juba üle kümne aasta kord kuus on Metsapoole lastel võimalik raamatuid laenutada koolimajas. Meelepärast lugemist on leidnud ka õpetajad ning raamatukogu kauaaegne lugeja kokatädi Maila.

Treimani raamatukogu on avatud E K R 9.00 – 15.30 ja N 14.00 – 19.30.
Lisaks tavateenustele saab siin teha A4 formaadis lamineerimistöid ning teisel korrusel on võimalus teha kaugtööd.
Kaunist jõuluaega ja toredat uut aastat!

Õpitund ja Põhjamaade kirjanduse nädal Uulu Raamatukogus

Helje Pulk
Uulu Raamatukogu juhataja

Oktoobrikuu viimasel neljapäeval toimus raamatukogus täikasvanud õppija nädala õpitund „Uued raamatud lasteaiaõpetaja töölaual”, kus tutvustati aasta jooksul raamatukokku saabunud kirjandust. Iga rühma õpetaja sai soovitusnimestiku, mille abil valitakse hiljem raamatuid. Osavõtjaid oli üksteist ning õppijad said tõendi õpitunnis osalemise eest. Uut õpitundi oodatakse huviga.

Põhjamaade kirjanduse nädala avasime 13. novembril Uulu Raamatukogus ja Uulu Lasteaias. Mina valisin ettelugemiseks jõuljutud Põhjamaade autoritelt. Neljanda klassi õpilased, neid oli neli, lugesid kolme esimese õppetunni ajal Mauri Kunnase jõulujutte esimesele, teisele ja kolmandale klassile. Jutud kuulatud, said lapsed valida kastikesest küsimusi, tõusis käte meri. Küsimust ette lugeda soovisid kõik. Tähelepanelik kuulaja leidis küsimusele ka õige vastuse. Päkapikud ulatasid klasside õpetajatele töölehed koolis või kodus täitmiseks ning jagasid kuulajatele kommi, samal ajal lugesid poisid paari kaupa lasteaia kolmes rühmas.

Aitäh tublidele lugejatele: Mirtel Sünt, Nora Muul, Aliis Aas, Melany Allikvee, Gaute Rahu, Randel Grünbaum, Jakob Karus, Kertu Leanne Künnapas ja Rain Künnapas ning õpetajatele toreda päeva eest!

Kooli huvijuht Ester: „Aitäh imelise koostöö eest! Lapsed jäid üritusega väga rahule!”

Lasteaiaõpetajad õpitunnis
Foto: Uulu Raamatukogu

Põhjamaade jõulujutte kuulavad esimese klassi õpilased
Foto: Uulu Raamatukogu

Tantsurõõm tõi Treimanisse Eesti ja Läti tantsuklubid

Viljar Soomre

16. novembril kogunes Treimani rahvamajja 7. tantsuturniirile “Treimani Sügis ‘24” hulgaliselt Eesti ja Läti võistlus- ja seltskonnatantsu harrastajaid.

Läti poolt osalesid tantsuklubi Visbulite Erglist, Ogrest ja Madlienast tulid Andra Deju Skola võistlejad ning Cesisest klubi Reveranss ja Madonast tantsuklubi Rondo. Eestist osalesid Tallinna tantsuklubid Laguun ja Mambo ning Pärnu klubid Minifox ja Fox. Sel korral oli osalejaid arvukamalt ja konkurents tihedam laste võistlusklassides. Võistlejaid hindas rahvusvaheline kohtunikekogu ja võistlust juhtis Ivo Kappet Eesti Tantsuspordiliidust.

Säravates kostüümides särtsakatele tantsijatele elasid publik ja toetajad aktiivselt kaasa. Laste- ja noorteklassides võidutsesid Läti klubide tantsijad. Seeniortantsijate hulgas olid tublimad tantsuklubi Fox tantsupaarid.

Kauni võistluspäeva lõpetas tantsuõhtu ansambliga Treffunx, kus said oma samme seada nii võistlejad kui pealtvaatajad. Osalejad jäid võistluste läbiviimisega rahule ja soovivad edaspidigi kohtuda järgmistel turniiridel Treimani rahvamajas.

Suur tänu võistluste läbiviijatele eesotsas tantsuõpetaja Ants Lopsikuga ja toetajale Eesti Kultuurkapitalile!

Võistlejate autasustamine
Foto: erakogu

Noorsootöönädal

Marin Vilk
noorsootöötaja

11-17. november toimus üle-eestiline noorsootöö nädal "Erinevus rikastab". Tahkuranna Avatud Noortekeskus võttis sellest osa läbi teatrivõtme. Tähtsa nädala raames käis meil, kolmapäeval, külas VAT teater ning viis läbi kolm töötuba Uulu Põhikooli kuuendale, seitsmendale ja kaheksandale klassile. Töötoad olid interneti-teemalised ning läbi viidud foorumteatri meetodil.
Neljapäeval avastasime noortega maailmaköök, kus igaüks sai endale keerata kokku meelepärase sushi rulli.
Reedel toimus kohtumine näitleja Priit Loogiga, kes rääkis meile oma näitleja teekonnast, kogemustest laval, teles ja filmis. Noored said Priidult ka ise küsimusi küsida, mis tegi kohtumise väga meeleolukaks!
Projekti viis läbi Häädemeeste valla noortevolikogu ning rahastas Eesti Noorteühenduste Liit ning Haridus- ja Teadusministeerium.

Näitleja Priit Loog külastas Uulu Põhikooli
Foto: Ester Kose

Täiskasvanud õppija nädal

Egle Vutt
Uulu Kultuuri- ja Spordikeskuse juhataja

Täiskasvanud õppija nädala (30.10-08.11.24) raames külastasid Tahku Tare tegusad vanaemad Pärnu muuseumi näitust "Ema, ma kandsin vormi", kes üheskoos kuraator Alexandra Ehte`ga panid näitusele piduliku lõpu. Näituse toimumist Uulu KSK-s toetas Eesti Kultuurkapital.
Teiseks õppisid kogukonna liikmed tegema sushit Kersti Kullimaa juhendamisel. Antud oskust jagasid ka Tahkuranna Avatud Noortekeskuse noorsootöötajad noorsootöönädalal noortele.
Sellesse nädalasse mahtus veel koolitussari "Toitumisalane vanemaharidus" lastevanematele, kus vanemad saavad praktilisi toitumisalaseid teadmisi, et muuta oma pere menüü tervist toetavamaks. Koolitust viib oma lõputöö raames läbi Anu Liiva, kes õpib Haapsalu Kolledžis tervisejuhiks.

Näituse külastajad Tahku Tarest
Foto: Eva-Lotta Talts

Häädemeeste valla meistrid kabes

Aleksander-Tõnis Joarand

16. novembril selgusid Häädemeeste Keskkoolis toimunud lahtisetel Häädemeeste valla kabevõistlustel meistrid 64 ruudulises e. vene kabes.
Meistrid selgitati neljas vanuseklassis. Mängiti turniirisüsteemis 9 vooru.
Võistluste parima tulemuse saavutas naiste võitja Irma Nahkor kogudes 14 punkti, hõbedale jäeti Helmi Gustavson 11 punktiga, kellel 19. novembril täitub 86. aastat.
Meeste võitjaks krooniti Kaarel Koitla, kes kevadel maakondlikul turniiril pidi tunnistama Ants Gustavsoni paremust. Seekord Kaarlil 13 punkti ja Antsul 12. Kolmanda kohaga pidi leppima pikki aastaid kabest eemal olnud seekord 10 punkti kogunud Agur Puström.
Poiste võitjaks tuli Albert Sepp, hõbedale Robert Järvesaar.
Tüdrukute parimaks osutus ainuke tütarlaps võistlusel Hanna Sepp, kes võistles koos teiste mängijatega.

Irma Nahkor kohtub ammulaskmises kuulsust kogunud Rihard Järvesaarega
Foto: erakogu

Korvpallurid võidutsesid Salacgrīvas

Aleksander-Tõnis Joarand

Häädemeeste võidukas korvpallimeeskond
Foto: Jevgeni Smihaljovskis

9. novembril kohtusid korvpalli sõprusturniiril Salacgrīvas Saarde, Häädemeeste ja Salacgrīva meeskonnad juba 32. korda.
Võistlusmängud olid seekord väga pingelised ja huvitavad, mis lõppesid Häädemeeste meeskonna võiduga.
Avamängus võitis Häädemeeste meeskond koosseisus Klen Liiva, Kardo Sarapuu, Helgar Tamsalu, Janter Aniste (kapten), Hardi Paluots (mängiv treener), Aleksander Jänes, Sten Haasma, isa ja poeg Sven ja Kenet Saar Salacgrīva meeskonda lõpusekundi vabavisetega 67:63. Peale lühikest vaheaega kohtuti teises mängus Saarde võistkonnaga. Kolm veerandaega kulgesid Saarde võistkonna juhtimisel, neljandal veerandajal alustas Häädemeeste võistkond lõpuspurti ja võitis veerandaja 28:5 ja kogu mängu 70:46.
Teise kolmanda koha mängus võitis Salacgrīva võistkond Saarde võistkonda 67:49.
Häädemeeste võistkonna parimaks mängijaks tunnistati Janter Aniste. Häädemeeste meeskonnale tõi võidu tugev kaitsemäng.
Võistkondade 32 kohtumise jooksul on Salacgrīva võitnud 19 korda, Häädemeeste 12 korda ja Saarde 1 korra.
Päeva kokkuvõtteid tehti ja uutes kohtumistes lepiti kokku Kuivižkrogs baaris, kus toimus ka pidulik õhtusöök.
2025. aasta kevadel kohtutakse Häädemeestel ja sügisel Kilingi-Nõmmes.

Varastati ajalugu

Aleksander-Tõnis Joarand

Külastades juba varakult kooli vilistlaste kokkutuleku päeval koolimaja ja spordihoonet jäi mulle esimesena silma, et kooli kergejõustiku rekordite tabeli stend oli asendatud 1985. a kooli parimate sportlaste tutvustava väljapanekuga.
Kooli juhtkonnal stendi kadumise kohta info puudus. Spordihoone töötajatele teadaolevalt on rekordite tabel kadunud juba kolm nädalat.
Uuel külaskäigul 19. novembril koolimajja selgus, et otsingutega ei ole alustatud.
Lõpetuseks võin öelda, et rekordite tabel kergejõusikus oli ainueksemplar ja neid tulemusi ei ole võimalik mujalt leida, kui keegi on pildistanud seda stendi andku märku siinkirjutanule. Kergejõusiku rekordite ajalugu tuleb taastada.

Ette tänades.

Annika Absalon on Maailma, Euroopa ja Eesti meister

Sigrid Absalon

Eelmises lehes ilmunud artikli ajaks oli Annika Absalonil tehtud täpselt pool bikiinifitenssi hooaega, nüüdseks on tema võistlusperiood lõppenud ning rõõmsalt saab sportlane öelda, et ta on kroonitud nii maailmameistriks, Euroopa meistriks kui ka absoluutseks Eesti meistriks fitmodel kategoorias. Lisaks on tal ette näidata hõbedane tulemus EMV juuniorite bikiinifitnessis ning ühe punktiga võidust puudu jäänud naiste bikiinihõbe. Enne Eesti MV jõudis Annika ära käia veel Hispaanias Santa Susannas, kus suutis ennast tšempioniks võidelda juunior bikiini kategoorias ning 2 hõbedast medalit pandi kaela naiste bikiini ning fitmodeli kategooriates. Samuti sai ära käidud Maltal, kust seekord tuli sportlane koju 2. kohaga fitmodelis ning 4. kohaga sügishooaja kõige tugevama konkurentsiga naiste bikiini kategoorias. Sellel hooajal saavutas Annika absoluutselt kõik kõige kõrgemad tulemused tähtsaimatelt võistlustelt üle maailma. Kõige tähtsamale võistlusele Fitmodel World Championships sõitis kaasa ka Eesti lavagrimmi meeskond, kes on pärit meie Häädemeeste vallast ning tänu nende abile sai Annika endale kõige ilusama võidugrimmi. Eriti armas oli see, et Stageart Tanningteam kinkis Annikale maailmameistri tiitli puhul tasuta kehagrimmi Eesti Meistrivõistlusteks, see oli sportlasele väga suureks abiks…suur suur tänu teile! Sellist hooaega ja tulemustelaviini ei osanud ilmselt Annika ning tema treener ning õde uneski ette näha, aga võidud on käes ja teine hooaeg edukalt lõpetatud. Nüüd aga pole aega loorberitele puhkama jääda, valmistuma tuleb hakata kolmandaks võistlusperioodiks ning vahepeal peab palju trenni tegema ja lihaseid kasvatama. Samas hakkab ta ise treenerirolli katsetama ning nii vahetavad nad oma õega-treeneriga kohad ning nüüd hakkab Annika hoopis Angelat treenima ning saadab ta lavale järgmisel sügisel bikiinifitnessi kategoorias. Eks näis, kuidas õdedel kohtadevahetus välja tuleb ning milline hooaeg ootab ees vanemat õde Angelat.

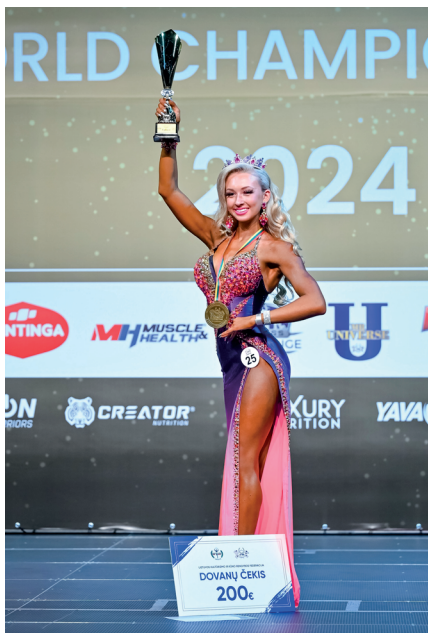

Fotod: EastLabs

Häädemeeste Surfiklubi korraldatud "Pärnumaa Lahtised Meistrivõistlused Lohesurfis 2024" on edukalt lõppenud

Häädemeeste Surfiklubi

Selle aasta surfihooaeg on olnud üsnagi tuulevaene, kuid siiski õnnestus võistlustega tavapärasest varem alustada. Vabastiili etapp Häädemeestel toimus juba augustis, kuid sooja ja tuuletu sügise tõttu lükkusid järgnevad etapid kaugele ja külma hilissügisesse. Kursisõidu etapp Pärnus toimus oktoobri lõpus ja kõrgushüpe Häädemeestel novembri alguses. Nii hilja pole ühtegi surfi võistlust Eestis tehtud. Õnneks tõelisi surfareid külmad ilmad ei heiduta ja igale etapile jagus võrdväärselt rahvast. Kokku osales terves sarjas 45 inimest. Neist 22 meeste klassis (18-45 vanuses), 11 seenior klassis (45+), 6 naiste klassis ja 4 juuniorites (U18). Noorim võistleja oli 11 aastane ja vanim 64. Naaber vabariigist Lätimaalt tuli 3 võistlejat.

Terve sarja vältel kogusid võistlejad punkte ja eelkõige võidutsesid need, kes kõik etapid kaasa tegid.

Meeste klassis saavutas esimese koha tartlane Raigo Piho, Põlva mees Taho-Jaan Truus saavutas teise koha ja kolmanda koha lätlane Oskars Brīvkalns.

Seenior klassi esikoht läks Häädemeeste surfar Toomas Krivonogovile, tema järel pärnakad Andre Tampõld ja Aivar Vorman.

Naistes võidutses samuti Häädemeeste surfar, Triina Trei, tema järel tartlanna Kerli Otti ja kolmandaks tuli tallinlanna Liina Laul.

Juuniorite esikoht läks Tallinna poisile Alex Liitmaale, teine pärnakas Martin Rahnelile ja kolmas Häädemeeste surfar Kaur Kaldmäele.

Kogu sarja üldvõitjaks tuli ülekaalukalt tartlane Raigo Piho!

Raigo kommentaar võistlusele: *„Tänan võistluste korraldajat Häädemeeste Surfiklubi ning kõiki selle sarja toetajaid. See on täpselt selline võistlussari, mis sobib igale lohesurfarile ning annab võimaluse end kiirelt arendada ja proovile panna. Soovitan kindlasti edaspidi osa võtta, sest nagu ma olen alati öelnud- üks võistlus võib võrduda kümne või rohkem treeningkorraga kuna annab sulle adrenaliini abil rohkem julgust, kiiret arengut ja palju kogemusi. Kogemus ei ole alati „surf" vaid ka ilmast aru saamine, erinevate olukordadega toime tulemine jpm.*

Olen uhke, et selle sarja üldvõidu võitsin ning ootan juba järgmisi võistlusi, sest see hoiab meie lohesurfarite vere käima sning tuhina laes, et ikka ja jälle omavahel mõõtu võtta ja selle abil palju paremaks saada!"

Täname häid sponsoreid: Häädemeeste Vald, Pärnumaa Spordiliit, Häädemeeste Mineraalvesi, PLKB, Surfcenter, Reedin Baltics ja Sefiirihaldjas.

Meeste 3 etapi üldarvestus
1. Raigo Piho 4,4
2. Taho-Jaan Truus 13
3. Oskars Brivkalns 18

Naiste 3 etapi üldarvestus
1. Triina Trei 3,4
2. Kerli Otti 5,7
3. Liina Laul 8

Seeniorite 3 etapi üldarvestus
1. Toomas Krivonogov 6,7
2. Andre Tampõld 8,7
3. Aivar Vorman 15

Juuniorite 3 etapi üldarvestus
1. Alex Liitmaa 4,7
2. Martin Rahnel 5,7
3. Kaur Kaldmäe 7,7
4. Devin Ebras 8

3 etapi kogu üldarvestuse 6 parimat
1. Raigo Piho 8,7
2. Toomas Krivonogov 15
3. Andre Tampõld 23
4. Triina Trei 23
5. Taho-Jaan Truus 26
6. Egert Tammeleht 38

Fotod: erakogu

juuniorite esikolmik

meeste esikolmik

naiste esikolmik

seeniorite esikolmik

UULU PÕHIKOOL

Klassiüritused
Klassiga koos tegutsemine - olgu see siis klassiõhtu (3.b kl) või klassiöö (7. kl), veepargi külastus (5. kl) või matk rabas (4.c), kogu klassiga kalastamine (4.b kl) või kinokülastus (9.a ja 9.b kl) - on kõik alati väga oodatud ja meeleolukoad sündmused. Kuna õppimisega oli juba mitu kuud tõsiselt tegeletud, siis klassi ühisüritused olid toredaks vahelduseks.

9. klassi tegus kuu
Lõpuklass tegeles mardikuus oma karjääri planeerimisega osaledes sellekohases töötoas ning saades individuaalset nõustamist. Üheskoos külastati ka Pärnumaa Kutsehariduskeskust ning tutvuti sealsete õppimisvõimalustega. Uusi teadmisi ammutati külastades KUMU ning meelt lahutati kinos vaadates filmi "Vari".

Õuesõppenädal
4.-8. november võttis Uulu kool osa Liikuma Kutsuvate Koolide sügisesest õuesõppenädalast. Iga õpetaja viis vähemalt ühe tunni läbi õues, mõni õpetaja püüdis ilma trotsides teha õuetunde nii palju kui võimalik.

Kultuur
Rahvakalendri tähtpäevadest tähistati mardipäeva. 4.b klassi õpilased käisid marti jooksmas nii Uulu lasteaias kui ka koolimajas.
Teatrikülastuse võtsid ette 3. klasside õpilased. Üheskoos külastati Endla teatrit, kus vaadati etendust "Ükskord ühes paigas".

Stiilinädal
18.-22. november oli Uulu koolis stiilinädal. Iga päev oli koolimajas elevust ja põnevaid tegevusi, mis seotud stiilinädala teemadega nagu näiteks "Lasteaed", "Glitter", "Pidžaama".

Sport rahvastepall
Erinevate klasside tüdrukute ja poiste võistkonnad võtsid osa maakondlikest rahvastepalli võistlustest.

Põhjamaade kirjandusnädal
Põhjamaade kirjandusnädala raames lugesid 4.a kl õpilased lugusid ette nii lasteaialastele kui algklasside õpilastele.

Kodusõppepäev ja koostööpäev
Novembrisse jäi ka I trimestri kodusõppepäev. Sellel koolipäeval tegelesid õpilased õppetööga iseseisvalt kodus ning õppisid seeläbi enda aega paremini planeerima. Õpetajad kasutasid seda päeva koosõppimiseks. Tutvuti õpiringide olemusega ning õpetaja kutse taotlemise tingimustega. Õpetaja Triin ja õpetaja Merilin jagasid kolleegidega aktiivse ainetunni ideid ning üheskoos tehti neid ka läbi.

Lasteaialastele lugemas
Foto: Uulu Põhiokooli erakogu

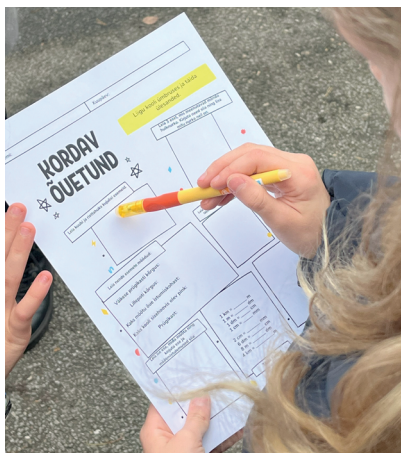

Õuetund
Foto: Uulu Põhiokooli erakogu

UULU LASTEAED

Õnnesoovid ja ühistegemised Uulu Lasteaias
Juhhei! Uulu Lasteaed sai 20aastaseks! Sünnipäevaelevuses tegutsesid kogu nädala kõik meie rühmad: Liblikad, Jaanimardikad, Sipelgad, Põrnikad, Lepatriinud ja Mesimummid. 14. oktoobril nautisid lapsed sünnipäevakingina teatrielamust – etenduse „Kass, kes reisib omapäi" kandis ette Tantsupesa Lasteteater. Järgmise päeva mänguhommikul pargis tuli meid üllatama raamatutegelane Mary Poppins. Kui ühislaul lauldud, mängisime rongisõitu, nii et igas jaamas oli oma mäng ja lapsed koostasid looduslikust materjalist õnnesoovikaarte. Nädal jätkus ruumide kaunistamise ja õhupallide lainel. Reede õhtul 18. oktoobril esines Mesimummide rühm Uulu KSK saalis sünnipäevakontserdil. Täname kõiki õnnitlejaid! Talletasime õnnesoovid südamesse ja rõõmu jätkub pikaks ajaks. Novembris meisterdasid kõik lapsed isadele kingitusi ja veetsime vahvaid pereõhtuid nii spordisaalis kui õues. Tänu Põrnikate rühma isadele pakub nüüd lasteaia hoovis lastele mängulusti uhke mudaköök.
Ühistegemisi jätkus koos Uulu Põhikooliga. Õpetaja Pärt juhendas tööõpetusmajas puidutoodete valmistamist, millest võtsid osa vanema rühma lapsed koos isadega. Õpetaja Kristi õpilased 4. klassist lugesid rühmades raamatuid ette ning võtsime rõõmuga vastu marte, kes panid proovile lasteaialaste nutikuse ja vitsutasid meile kuhjaga õnne. Suur tänu, õpetaja Ester! Kallid koolilapsed – ootame teid külla ka järgmisel aastal.
Ametite tutvustamise eest täname Anna ema ja Uulu Perearstikeskust, Ardeni ema ja Uulu Ilutuba, ettevõtet Uulu Rehv ning Häädemeeste Päästekomandot, kes viis lasteaialastega läbi koolituse „Tulest targem".
Soovime ajalehelugejaile hubaseid sügishetki!

Fotod: Uulu Lasteaia erakogu

TAHKURANNA LASTEAED

Metsa ja mere vahel asub üks väike lasteaia majake, kus tegutsevad Päikesekiired ja Rannakarbid. Pidevalt käib majas töö ja vile koos.
Õuel on meil toidusalu, kus saab maitsta erinevaid palu. Üheskoos korjati oma aiast õunu, millest valmis talveks õunamahl. Lasteaed ja kodud koos saatsid Tallinna loomaaeda selle aasta suurima saadetise - 673 kg kõrvitsaid.
Meie lapsed on ammutanud Infot ja uusi teadmisi teemadel mina, perekond, tervis, sügis, taaskasutus ja kiiged. Oleme rohesõbrad ja alustasime keskonnaprogrammiga „Rohejaht". Kätt proovisime õunakoogi ja odrajahusepiku küpsetamisega.
Kevadeni välja kestab säästliku tarbimise ja jäätmete sorteerimise ja taaskasutamise projekt, mille alguses, oh üllatust, liitusid meiega tubased vermikompostriussid.
Tore on veel see, et meil käib palju külalisi: lasteaia 43.sünnipäeval pidutseti koos Sipsikuga, õpetajate päeval jagasid tarkuseteri ja pakkusid mängulusti koolilapsed, Häädemeeste Päästekomandost tulid päästjad ja andsid teadmisi tuleohutusest.
Marti jooksime kõik koos. Ja teate, üks tore pidu oli veel, sellel nimeks Isadepäev. Küll olid tegusad need kolm kuud.

Ilusat jõuluaega!

Tahkuranna Lasteaia sünnipäev
Fotod: Lasteaia erakogu

TAHKURANNA KOOL

Rakett Juunioril osalemine
25. oktoobril võtsid üle Eesti omavahel mõõtu maakondlikes voorudes 103 põhikooli, kellest 16 põhikooli pääsesid "Rakett Juuniori" teadussaate pardale. Reedene päev oli täis tihedat mõttetööd ning võistluspäev lõppes duelliga, kus selgitati välja meeskonnad, kes pääsesid edasi veerandfinaalidesse, mis leidsid aset 4. ja 5. novembril Tartus, AHHAA teaduskeskuses.
Pärnu maakonnas kandideeris võistlusele 16 kooli, 8 neist pääses võistlema. Häädemeeste valda esindas ainult meie kool, võistkonnas olid: Katriin Holland, Anete Hein, Rosanna Jaaniste, Riff Ruul, Sergo Mengel ja Joonas Toots. Meie tiim oli väga tubli ja tegus. Vahesid võistkondade vahel loeti pisidetalide või sekundi kaupa.
Hingedeaja alguse tähistamine
Erinevates kultuurides tähistatakse oktoobri lõpus või novembri alguses hingedepäeva. Eestile on omane 2. november hingedepäevana, kus süüdatakse kadunud hingede mälestuseks küünlad. Lisaks peletatakse pimedat aega tähistades mardi- ja kadripäeva. Iiri- ja Šotimaalt Ameerikasse rännanud vahetasid omal ajal naerilaterna kõrvitsa vastu ja kaarega on meile jõudnud Halloween ehk All Hallows' Eve ehk kõigi pühakute õhtu. 2. ja 3. klassi lapsed meisterdasid kunsti- ja tööõpetuse tundides papjeemašee tehnikas, välja tulid vahvad kõrvitsalaternad.
Mardi- ja kadripäeva tähistamine
Algas sanditamise aeg! Lasteaiast saabusid kooli vahvad mardid - tulid lauldes ja kostümeeritult. Mardid panid meid ajusid ragistama, sest neil oli varuks erinevaid mõistatusi. Üheskoos sai tantsitud ja lauldud ning teineteisele õnne soovitud. Koolipere sai vahva etteaste osaliseks ja mardid said oma pauna head-paremat täis. Kadripäeval käisid koolilapsed vastukülaskäigul. Kaunid kadrid olid heasoovlikud õnnetoojad. Nende külaskäik tekitas kõigis elevust ja andis pererahvale hea enesetunde. Tänuks said kadrid loomulikult rikkalikult maiustusi.
Kooliöö
1.novembri õhtul oli kooliesine saginat täis. Õpilased ruttasid õhinal kooli, kaasas padjad, tekid ja midagi head põskepistmiseks - käes oli kauaoodatud kooliöö. Keset möllu kadus äkki elekter! See lisas õhtule ainult särtsu ja põnevust juurde. Lusti ja rõõmu jätkus südaööni ja üle sellegi. Järgmise kooliööni!
Tallinnatuur
6.novembril kogunesime kooli asemel bussi ja sõitsime hoopis Tallinnasse õppima. Sõit läks imeruttu. Tallinn oma suuruse ja liiklustihedusega tekitas bussis parasjagu elevust ja saginat. Rahvusooperi juures käisime muusikapargis, kus sai mitmeid pille proovida ja rõõmsalt aega veeta. Vaatasime üle ka meie esimesele presidendile pühendatud mälestusmärgi. "Pipi Pikksukka" vaatasime

Foto: Kerli Õismets

esimeselt rõdult. Sealt oli kõik hästi näha ja kuulda. Kel oli õnne, leidis peidust Pipi peidetud "kuldmündi". Paksus Margareetas osalesime programmis "Peetri koge muuseumitund". Koge, kalev, vanaaegsed pikkus- ja kaaluühikud- need on nüüd meie lastele tuttavad mõisted. Imeline vaade veel Tallinnale muuseumi rõdult ja kodutee võis alata. Oli imeline novembripäev!
Põhjamaade kirjandusnädal
Mõnusat ühislugemist ja toredat koos veedetud aega pakkus ka seekordne Põhjamaade kirjandusnädal. 12.novembril sättisid õpilased end mõnusasti saalis mattidele kõhuli, et kuulata Lauri-Kare Laose esituses katkendeid raamatust "Nils Holgerssoni imeline teekond läbi Rootsi", mis on rootsi kirjaniku Selma Lagerlöfi tuntud romaan. Paar päeva hiljem saime põgusalt tuttavaks Rán Flygenringi pildiraamatuga "Tulemägi", mis võitis 2023. aastal Põhjamaade Nõukogu laste- ja noortekirjanduse auhinna. See on jutustus sellest, kuidas metsik loodus mõjutab inimesi.
Perepäev
14.novembri õhtul kogunesid pered koolimajja, et ühiselt tähistada isadepäeva. Lasteaialapsed kostitasid külalisi omaloominguga: lauldi ja loeti luuletusi toredast isast. Koolilapsed esitasid humoorika näidendi "Perepuhkus", kuhu oli osavalt sisse põimitud olukordi pere igapäevaelust. Tütarlaste ansambel esitas oma tervituse isadele südamliku lauluga. Lõpuks oli kõigil võimalik tutvuda erinevate topiste, nahkade, loomade koljude ja jalajälgedega - külas oli topisemeister Janno Lang. Järgmine ühine perepidu koos lasteaiaga on jõulupidu.

HÄÄDEMEESTE LASTEAED

Rohetehnoloogia teadlikkuse tõstmine Häädemeeste Lasteaias
Prügi sorteerimine ja taaskasutus on tänapäeval muutunud oluliseks teemaks, mis puudutab igaühte meist. Iga kord, kui viskame prügikasti tühja pudeli, paberi või vana riideeseme, seisame valiku ees: kas see jääb meie loodust koormama või saame sellele anda uue elu.
Lasteaialaste rohetehnoloogia teadlikkuse suurendamiseks kirjutati koostöös Tahukranna Lasteaed-Algkooliga KIKi projekt „Rohetehnoloogia teadlikkuse tõstmine läbi lõbusalt praktiliste tegevuste". Projektiga sooviti tuua rohkem taaskasutust lastele, peredele ja pedagoogidele veidi lähemale ning koos kirjutati vahva projekt, mille raames said kõik lapsed, nende vanemad kui ka õpetajad õppida, kuidas prügi sorteerida ja muuta oma harjumusi. Häädemeeste Lasteaias toimunud projekti viimases faasis said kõik käed külge panna ja luua prügist midagi asjalikku, et taaskasutust praktiseerida.
Oktoobri kuu sisse mahtus üks tore nädal, kus lasteaias polnud ühtegi mänguasja. Alguses oli see veidi hirmutav kõigile, et mis me nüüd tegema hakkame, kuid üsna pea ilmusid välja papp-kastid, karbid, paberrullid ja pakendid. Koos loodi palju toredaid mänguasju, mänguvahendeid, õppe- ning lauamänge, kostüüme. Lapsed meisterdasid maju, roboteid, loomi ja liiklusvahendeid. Koos avastati, et mänguasju näiliselt nagu polekski vaja, vaid piisab osavatest kätest ning nutikast ja loovast mõtlemisest. Prügi tähendus muutus - meie ümber ilmus põnev mängumaa, kus oli kõigil palju nikerdamist ning võimalusi oma fantaasiat ja osavust rakendada. Taaskasutus võimaldab meil vanadest asjadest luua midagi uut, mis pikendab toormaterjalide eluiga ja vähendab vajadust pidevalt tootmise järele. Kui me kõik anname oma panuse prügi sorteerimisse, oleks mõju nii meie loodusele, keskkonnale kui ka tulevastele põlvkondadele märkimisväärne.
Lapsed jõudsid järeldusele, et isetehtud ja oma mõeldud mäng võib isegi vahvam ja mitmekülgsem olla, kui see, mida poest ostetakse. Samuti nägid lapsed, et isetehtud asi võib olla õrnem ja seda tuleb rohkem ning paremini hoida. Projekt kestab veel edasi. Oktoobrikuu lõpus sai Häädemeeste Lasteaed omale interaktiivse põranda, kus on igapäevase õppetegevuse rikastamiseks 92 mängu lastele.
Häädemeeste Lasteaia kollektiiv tänab kõiki prügiprojektis osalejaid ning panustajaid. Täname ka toormaterjalide eest, millest lapsed said nii palju vahvaid ja toredaid mälestusi luua. „Vanast uus" näitus oli algselt üleval Häädemeeste Lasteaias ja hiljem Häädemeeste Raamatukogus. Loodame, et valminud näitus innustas ka teisi nägema näilise prügi tarbekust ning rõõmu uuesti ellu äratatud materjalidest ning mänguvahenditest.

Foto: erakogu

21.10 toimus ettelugemispäev, kus igast rühmast üks õpetaja luges teise rühma lastele eesti kirjaniku poolt avaldatud lasteraamatut.
06.11 toimus Häädemeeste Lasteaias aktiivne isadepäeva väliüritus, mida juhtis piraadiks riietunud Olavi Kõrre. Otsiti kadunud aardeid ning mängiti ühiselt ja lustlikult laulu- ja tantsumänge.
12.11 külastas lasteaeda Tallinna Lasteteater Lepatriinu etendusega „Peremees ja Sulane".

HÄÄDEMEESTE KESKKOOL

Erasmus+ projektreis Saksamaale

Ave Varik

Häädemeeste Keskkoolil on juba aastaid meeldiv Erasmus+ partnerlussuhe Saksamaal asuva Schotteni linna Vogelsbergi kooliga. Nii Saksa kui Eesti õpilastel on võimalus üksteise koole külastada ning selle kaudu oma silmaringi avardada ja häid sõpru leida. 10.-16. novembril viibisid Schottenis õpirändel viis meie õpilast: Hendrik Allikas ja Jass Joann Tali 8. klassist ning Emma Kalnin, Artur Laagus ja Ragnar Pesor 9. klassist.

Schotteni kooliga tutvumiseks külastati õppehoonet ja vaadeldi tunde. 600 õpilasega koolimaja oli suur ja tundus esmapilgul keeruline nagu labürint. Eesti tutvustamiseks andsid meie õpilased ülevaate Eesti ajaloost, poliitikast, haridusest ja Häädemeeste Keskkoolist.

Projektis pannakse suurt rõhku koostöö- ja suhtlemisoskusele, seetõttu tegutseti enamasti gruppides. Omavahel suheldi inglise keeles, kuid Saksa keeleruumis viibides õpiti ju ka pisut saksa keelt.

Üks külastuse eesmärkidest oli tutvuda reaalse kogemuse kaudu ametitega, mida on võimalik Schottenis pidada. Töövarjutajad jagunesid kolme erineva asutuse vahel. Linnavalitsuses tutvustati õpilastele erinevaid ametikohti ning allasutusi. Eakatele inimestele suunatud spordikeskuses sai jälgida, kuidas töötajad võimlemistreeningut läbi viisid ning tutvuti ka kasutuses olevate masinatega. Kõige huvitavam ja praktilisem oli aga töövarjutada elektrikut, kes õpetas, kuidas kasutada erinevaid tööriistu ning ühendada juhtmeid lambi põlema panemiseks.

Õpilased külastasid kolmes erinevas suuruses Saksa linna. 10 000 elanikuga "kodulinn" Schotten oli vaikne ja väga hubane oma lugematu arvu vahvärk-stiilis majadega. Kahe Pärnu suuruses ülikoolilinnas Giessenis tehti enne kesklinnatuuri meeskonnatööd Giesseni Tehnikakõrgkooli tudengitega. Mandri-Euroopa finantspealinnas Frankfurdis oli kohane lasta end rahamuuseumis harida ning seejärel uidata põhjalikult restaureeritud vanalinnas.

Suurimaks väärtuseks kuuldu, nähtu ja tehtu seas pidasid õpilased koosolemist neid majutavate perede ja uute sõpradega. Meie õpilased tundsid end neis ilusates ja lahketes kodudes kui kuningakassid. Ühine õhtusöök kogu perega hakkab Eestis järjest haruldasemaks muutuma. Õpilased tõid eraldi välja, et seda oli mõnus kogeda. Õhtuti oli tore koos võrkpalli ja bowlingut mängida.

Suur rõõm on näha, kuidas tihti ei lõpe sõprussuhted ühe külaskäiguga, vaid jäävad kauemaks kestma. Nii sakslaste kui eestlaste seas on õpilasi, kes juba planeerivad korduskülastust - kas üksi või perega.

Suur aitäh Vogelsbergi koolile ja peredele Schottenis, Häädemeeste Keskkoolile ja Euroopa Liidule, tänu kellele sai reis toimuda.

Õpilasi saatsid õpetajad Heli Lank ja Ave Varik.

Schottenis sõpradega aega veetmas
Foto: erakogu

Schotteni ajalugu uurimas
Foto: Heli Lank

Häädemeeste Keskkooli õpilased tegid ajalugu

Triin Türk
Häädemeeste Keskkooli tehnoloogiaõpetuse õpetaja

Osalesin eelmisel sügisel AHHAA pilootprojektis, mis oli suunatud tehnoloogiaõpetajatele ja keskendus võistluslike õppemeetodite rakendamisele koolitunnis kaugjuhitavate võistlusrobotite abil. Projekti eesmärk oli äratada noortes huvi robootika ja inseneeria vastu, pakkudes neile lahinguroboti ehitamise kogemust. Ühepäevasel koolitusel tutvusin roboti elektroonika ja mehaanikaga, ning koolituse läbinuna pidin koos õpilastega ehitama lahinguvalmis roboti AHHAA Robolahinguks. Iga koolitusel osalenud õpetaja sai selleks roboti ehitamise stardikomplekti.

Robolahing on Baltikumis ja Põhjamaades ainulaadne võistlus, kus ise ehitatud puldiga juhitavad lahingurobotid püüavad teineteist areenil kahjutuks teha. Robotid jagunevad kahte kaaluklassi: kergkaal (0-29,9 kg) ja raskekaal (30,0-55,0 kg - kuhu kuulus ka meie robot Valdis). Jah, Valdis nagu kodumaises mängufilmis «Tulnukas». Robotite suurusepiirang on üks kuupmeeter, ja matš kestab kaks minutit. Matši võidab robot, kes suudab vastase muuta 20 sekundiks liikumisvõimetuks. Kui mõlemad robotid peavad vastu, jagab žürii lisapunkte agressiooni, juhitavuse ja vastasele tekitatud vigastuste põhjal. Sel aastal kirjutasime Häädemeeste Keskkooli Robolahingu meeskonnaga ajalugu – olime üks 24 koolist, kes osales esimesel koolidevahelisel Robolahingul. AHHAA Robolahing toimus 1.november Tartus, Lange Motokeskuses ning üritusest valmib ka telesari.

Eelmisel õppeaastal alustasime 9. klassi poistega roboti ehitamist, keskendudes elektroonikale. Sel õppeaastal on osa meeskonnast jõudnud 10. klassi meie koolis, kuid teised meeskonna liikmed on liikunud edasi kutsekoolidesse. Huvist projekti jätkata leppisime kokku, et kohtume iga nädala laupäeval Kärnataja HC motoklubis. Olles ise juba 10 aastat Kärnataja HC liige, oli mul see võimalus olemas, et kasutada klubi ruume roboti ehitamiseks. Elektroonika küsimustes abistas meid Karl Pikla ning poistele õpetas keevitamist Andres Juurikas. Minu ülesanne oli suunata õpilasi loovalt mõtlema, aidata neil analüüsida tööetappe ja leida parimaid lahendusi, tegutsedes eelkõige meeskonna juhendajana, olles toeks kogu ehitusprotsessi vältel. Roboti ehitasid algusest lõpuni õpilased Sander Vanker, Nemo Tuuling, Henri Pill, Hans-Kristjan Piirsalu ning meeskonna kapten ja roboti esiinsener Aaron Juurikas. Õpilased õppisid Kärnatajatelt rohkem kui lihtsalt mehaanilist inseneeriat. Nad said kogemuse, kuidas mõtteviis ja julgus katsetada võivad viia tulemuseni ka siis, kui tundub, et kõik on juba lagunenud või lootusetu. Kõik on võimalik, kui on tahtmist ja loomingulisust.

Kärnatajad on üle 20 aasta tegutsenud sõpruskond, keda võib pidada motoklubiks. Oleme tuntud just mootorrataste mäkketõusuvõistluste poolest. Algusaastatel kasutati vene mototehnikat, mis tähendas sagedasi parandustöid ja loomingulisi lahendusi viimastel hetkedel enne võistlusi. Klubi inseneritöös on kasutatud igasuguseid kättesaadavaid materjale – näiteks on mootorratta raam valmistatud Pärnu haigla vanadest voodiraamidest. Legendaarne võistlusratas on kokku pandud erinevatest komponentidest nagu Uraali mootori plokk ja Volga klapid. Kärnataja HC logol on auklik kolb, sümboliseerides meie vaimu: me ei anna kunagi alla ja suudame igas olukorras improviseerida. Kärnatajate vaimus sai robot Valdis viimase lihvi alles võistlushommikul. Lange Motokeskuses valmis seatud robot pidas esimesed vastased vapralt vastu, kuid kohtumine tugeva robotiga Black Pearl lõppes Valdise jaoks kaotusega, mille käigus hävisid tema võitlusrelvad. Kohapeal improviseerisime ja keevitasime käepärastest vahenditest uued "labidad". Sel hetkel tundsin suurt uhkust õpilaste üle – nad pidasid pingele vastu, oskasid keerulises olukorras tegutseda, teha edasiviivaid otsuseid ja hoida meeskonna vaimu kõrgel.

Kärnatajate põhimõtteid järgides ei lasknud meeskond end kaotusest heidutada, olles uhked oma saavutuste ja saadud kogemuste üle. Kuigi poodiumile ei jõutud, nähti tõelist võitu teekonnas ja õppetundides. Järgmise aasta Robolahingusse plaanime naasta tugevama ja paremini ehitatud robotiga, ammutades inspiratsiooni ja kogemusi senisest teekonnast.

Fotod: erakogu

„Siin on professionaalid“, ütleb mu ema

Eiri Kelder-Mäesalu

Üle kahekümne aasta tagasi viisin oma lapse lastesõime ja mäletan, kuidas mul süda värises. Ma muretsesin mitu nädalat, kuidas mu pisipõnn lastesõimes hakkama saab. Loomulikult sai ta hakkama ja muretsemiseks ei olnud mingit põhjust.

Nüüd, aastaid hiljem, olin olukorras, mil pidin viima oma armsa ema Häädemeeste Eakate Kodusse. Pean tunnistama, et närv oli palju suurem kui lapse sõime viimisel ja magamata öid oli nädalate viisi. Käisin eelnevalt eakatekodu vaatamas ja tõdesin, et maja on kena ja juhataja ülimalt vastutulelik. Kõigest hoolimata oli ema uudekeskkonda viimisel pinge suur.

Keegi ei soovi oma ema või isa hooldekodusse viia ja enamasti ei soovi ka vanainimene oma kodust lahkuda. Mul on väga mõistlik ja tark ema, ta saab aru, et eakatekodu on tema praeguses elukorralduses ainuke õige lahendus. Ometi ei aita meid alati tarkus, esialgu jäävad kahtlused ja kartused. Nii oli ka minuga.

Nüüd on süda rahulik, olen näinud, kuidas eakatekodu toimib ja kes seal toimetavad. Valla poolt on maja kenasti renoveeritud ja sisustatud, aga maja üksi ei toimi ega loo vajalikku õhkkonda. Kõige tähtsamad on inimesed, kes selles majas töötavad. Minu tutvusringkonnas on palju minuealisi, kellel tuleb oma vanemate eest hoolitseda või kes on pidanud vanemad hooldekodusse viima. Me oleme vestelnud, rääkinud erinevate hooldekodude olukorrast ja mina saan küll öelda, et minu ema on heades tingimustes. Eakatekodu töötajate tegevusi nähes saan aru, et nad teevad rasket tööd ja et seda tööd ei suuda teha igaüks.

Suhtlesin paar kuud tagasi ühe noore töötajaga, mainisin, et töö eakatekodus on kindlasti raske ja väsitav. Noore naise vastus üllatas mind, ta ütles, siin töötada on huvitav. Igal vanuril on oma minevik ja nendega vesteldes saab kuulda palju meeldivat ja üllatavat. Kas tõesti on aega rääkida ja kuulata eaka mälestusi? Noor naine vastas, et on ikka ja mõnigi vanainimene tahab ise meenutada ning oma elust rääkida. See lühike jutuajamine noore naisega oli soe ja liigutav.

Ma ei tunne kõiki eakatekodu töötajaid, aga emale külla minnes on mind alati juba välisuksel naeratusega vastu võetud. Inimestel, kes selles asutuses töötavad, peab olema suur süda, empaatilisus, viisakus, kannatlikkus ja palju omadusi, mida me tavaolukordades alati ei vaja ega märka. Töötajate huumorimeel on nakatanud ka seal viibivaid kliente, olen neilt saanud humoorikaid kommentaare.

Esimestel nädalatel ema külastades tundsin kõhedust ja olin kohmakas. Ma sain õpetust, head tegevusjuhendajad ja hooldajad õpetasid mind ohutult ratastooliga toimetama, invatõstukit kasutama, nii sain ema viia iluaeda ja temaga hoolitsetud ümbruses jalutades vestelda. Maitsekalt kujundatud aeda olid suveks toodud kana- ja küülikuaedik. Selline tähelepanelik ja hooliv suhtumine aia koduseks muutmisel on tänuväärne.

On tavaline, et ema külastades või telefoniga vesteldes küsin – kas Sul on kõik hästi? Tema vastus on - olen elanud üle aja, aga ma olen siin ja minu eest hoolitsetakse, toit on maitsev - siin on professionaalid.

Professionaalsus võtab väga õigesti kokku need omadused, mis selle maja töötajatel on, nii isikuomadused kui õpitud oskused. Eakatekodus elavad väga erinevate vajadustega kliendid. Hooldus, maitsev toit ja soe tuba on elementaarne, aga see ei tule automaatselt, iseenesest. Töötajate tähelepanu ja suhtlus tagavad, et hooldust vajav inimene tunneks end turvaliselt ja väärikalt. Häädemeeste Eakate Kodus korraldatakse palju üritusi ja erinevaid tegevusi, mis üksluiseid päevi rikastavad, samuti tähistatakse tähtpäevi. Kõigi nende tegevuste ettevalmistamine ja hoolealuste kaasamine nõuab töötajaskonnalt erialaseid teadmisi ning igapäevast pühendumist. Selle maja elanike hulgas on paratamatult ka neid, kes suurema osa ajast peavad veetma voodis. Nendenigi jõuab töötajate soe suhtlus.

Ma ei olnud eelnevalt hooldekoduga kokku puutunud, ei teadnud nende tingimustest ega mõelnud nende peale, kes seal igapäevaselt töötavad. Nüüd olen usaldanud nende inimeste hoolde oma kalli pereliikme- ema. Tänaseks on mul suur austus ja tänutunne kõigi selle maja töötajate vastu. Hooldekodu juhataja teeb head ja tänuväärset tööd ning on loonud väga professionaalse, vastutustundliku hooldetiimi.

Aasta viimasel kuul soovin südamest ilusat aastalõppu kõigile Häädemeeste Eakate Kodu töötajatele. Suur, suur tänu !

HEAOLU JA TURVATUNNE VANEMAS EAS

10. detsember

HÄÄDEMEESTE SELTSIMAJAS
VEEBIÜLEKANNE
ALGUSEGA 10:00

10:00 Sotsiaalkaitseministri **Signe Riisalo avasõnad veebi vahendusel**
10:10 „Ülevaade vanemaealiste suhtes toime pandud kuritegudest“ - **Anna-Liisa Uisk, Justiitsministeerium**
10:35 ESF avatud taotlusvoor „ Iseseisvat toimetulekut toetavate ja kvaliteetsete sotsiaalteenuste ning hooldusvõimaluste tagamine“ – **Regina Sergejeva, Sotsiaalministeerium**
11:00 „Vägivald ja selle varjatud vormid – teadvustamine ja ennetamine vanemaealiste hulgas“ - **Tiina Ruul, Sotsiaalkindlustusamet Ohvriabi**
11:30 sirutuspaus
11:50 „Kogemus vanemaealistega“ - **Pärnu Naiste Tugikeskus**
12:20 „Easõbraliku Eesti põhimõtetest“ - **Agu Laius, MTÜ Kuldne Liiga**
12:50 „Vabatahtlike töö vanemaealistega“ - **Hiie Lainela, MTÜ Vabatahtlikud seltsilised**
13:10 Lõuna
14:00 „Kelmide peibutused: kuidas need ära tunda?“ - **Üllar Kütt, Politsei- ja Piirivalveamet**
15:00 „Säilenõtkuse kompass“ – **Karin Luts, koolitaja ja nõustaja**
15:30 Kokkuvõte

PÄRNUMAA OMAVALITSUSTE LIIT · TARTU ÜLIKOOL Pärnu kolledž · PÄRNUMAA ARENDUSKESKUS

REGISTREERI OMA ELUKOHT HÄÄDEMEESTE VALDA,
NII TOETAD OMA ELUKESKKONNA ARENDAMIST KODUVALLAS

Korrektsed andmed rahvastikuregistris loovad inimesele eeldused ladusaks ja mugavaks teenuste tarbimisteks. Õigetel elukohaandmetel rahvastikuregistris on võtmeroll läbi inimese elu – alates sünni registreerimisest, koolikoha määramise, juhiloa pikendamise, valimistel osalemise ja vajalike toetuste saamiseni välja.

Teadmine oma territooriumil elavatest inimestest ja nende paiknemisest annab kohalikule omavalitsusele võimaluse oma elanike vajadustega arvestada ja nende eest paremini hoolitseda. Näiteks saab kohalik omavalitsus oma inimestele pakkuda paremaid teenuseid, korras teid ja ilusat ümbruskonda.

Võimalusi elukoha registreerimiseks on mitmeid ning nende seast saab igaüks valida sobivaima viisi. Kõige lihtsam on oma elukoha andmeid kontrollida või elukohta registreerida portaalis **rahvastikuregister.ee**, aga avaldust saab esitada ka vallavalitsuses kohapeal või posti teel.

haademeestevald.kovtp.ee

Planeeringute teated

Marie Reinson
planeerimis- ja maanõunik

Laadi külas Saadu kinnistu detailplaneeringu vastuvõtmine ja avalik väljapanek

Häädemeeste Vallavalitsuse 06.11.2024 korraldusega nr 454 võeti vastu Laadi külas Saadu kinnistu (katastritunnus 21401:001:0729) detailplaneering, mille planeeringuala suurus on 3,59 ha. Detailplaneeringu põhilisteks eesmärkideks on maa-ala jagamine kaheks elamuehituskrundiks, määrata ehitusõigused, hoonestusalad ja arhitektuursed tingimused hoonestamiseks. Üldplaneeringu kohaselt asub planeeringuala väikeelamu reservmaa juhtotstarbega alal, kus minimaalne krundi suurus on 2200 m². Detailplaneering on kooskõlas kehtiva Tahkuranna valla üldplaneeringuga (kehtestatud Tahkuranna Vallavolikogu 31.05.2012.a määrusega nr 11). Juurdepääs planeeringualale on tagatud riigitee 19341 Laadi-Männiku tee kaudu.

Häädemeeste Vallavalitsus korraldab Laadi külas Saadu kinnistu detailplaneeringu avaliku väljapaneku ajavahemikul 16.12.2024-31.12.2024. Detailplaneeringu materjalidega on võimalik tutvuda Häädemeeste valla kodulehele https://haademeestevald.kovtp.ee/planeeringute-teated või Häädemeeste Vallavalitsuse ruumides Pargi tee 1, Uulu küla. Ettepanekud ja vastuväited palume esitada hiljemalt 31.12.2024 kirjalikult haademeeste@haademeeste.ee.

Laadi külas Ruusamäe detailplaneeringu vastuvõtmine ja avalik väljapanek

Häädemeeste Vallavalitsuse 13.11.2024 korraldusega nr 459 võeti vastu Laadi külas Ruusamäe detailplaneering, mille planeeringuala suurus on 3,0059 ha. Detailplaneeringuga soovitakse muuta varem kehtestatud detailplaneeringu lahendust ning vähendada kruntide arvu. Olemasoleva 13 elamukrundi asemel soovitakse 6 elamukrunti. Kõikidele uutele kruntidele jääks juurdepääs avalikult Siimu teelt. Kohustus on liituda ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga. Üldplaneeringu kohaselt asub planeeringuala väikeelamu reservmaa juhtotstarbega alal, kus minimaalne krundi suurus on 2200 m². Detailplaneering on kooskõlas kehtiva Tahkuranna valla üldplaneeringuga (kehtestatud Tahkuranna Vallavolikogu 31.05.2012.a määrusega nr 11).

Häädemeeste Vallavalitsus korraldab Laadi külas Ruusamäe detailplaneeringu avaliku väljapaneku ajavahemikul 16.12.2024-31.12.2024. Detailplaneeringu materjalidega on võimalik tutvuda Häädemeeste valla kodulehele https://haademeestevald.kovtp.ee/planeeringute-teated või Häädemeeste Vallavalitsuse ruumides Pargi tee 1, Uulu küla. Ettepanekud ja vastuväited palume esitada hiljemalt 31.12.2024 kirjalikult haademeeste@haademeeste.ee.

Täiendava maamaksuvabastuse taotlemine

Marie Reinson
planeerimis- ja maanõunik

1. jaanuaril 2025 kehtima hakkava maamaksuseaduse redakstiooni kohaselt muutub maamaksu tõusu piirmäär. Aastal 2024 oli piirmäär 10 % või kui 10 % jäi alla 5 euro tõusis maamaks 5 eurot. Aastal 2025 on maamaksu tõusu piirmäär 50 % eelmise maksustamisperioodi (2024. aasta) maksusummast. Kui 50 % jääb alla 20 euro suurendatakse maamaksu 20 euro võrra.

Maamaksu arvestatakse igal aastal 1. jaanuari seisuga kinnistusraamatusse kantud andmete alusel. Maamaksuseaduse kohaselt saavad kinnistuomanikud maamaksu tasumisest teatud määral vabastuse juhul, kui elamumaa või maatulundusmaa sihtotstarbega kinnistul asuvas hoones on kinnistuomaniku elukoht vastavalt rahvastikuregistrisse kantud elukoha andmetele.

Häädemeeste Vallavolikogu võttis 26. juunil 2023 määruse nr 6 „Maamaksumäärade kehtestamine ning täiendava maamaksuvabastuse andmise korra kehtestamine". Nimetatud määruse kohaselt **saab kuni 0,15 ha ulatuses täiendavat maamaksuvabastust taotleda alevikus ning üldplaneeringus määratud tiheasustusalal elav kinnistuomanik**, kes on riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel pensioni saaja või isik, kellel on töövõimetoetuse seaduse alusel tuvastatud osaline või puuduv töövõime. Samuti saab taotleda täiendavat maamaksust vabastamist represseeritu ja represseerituga võrdsustatud isik okupatsioonirežiimide poolt represseeritud isiku seaduse mõistes tema kasutuses oleva elamumaa või maatulundusmaa õuemaa kõlviku osas.

Isikud, kes on varasematel aastatel täiendava maamaksuvabastuse taotluse esitanud ja täiendava maamaksuvabastuse saanud, ei pea sel aastal avaldust uuesti esitama.

Kirjalik avaldus täiendava maksuvabastuse taotlemiseks tuleb esitada vallavalitsusele hiljemalt 10. jaanuariks 2025. a.

Avalduse blankett on kättesaadav Häädemeeste valla koduleheküljel, Häädemeeste vallavalitsuses (Pargi tee 1, Uulu küla) ja Häädemeeste teenuskeskuses (Pärnu mnt 13, Häädemeeste alevik). Avaldusele tuleb lisada maksuvabastuse aluseks oleva dokumendi koopia.

Rail Balticu planeeringu avalikustamise tulemused

Eleri Kautlenbach
Rail Balticu projektijuht
Ruumilise planeerimise osakond

Pärnu maakonnaplaneeringu „Rail Baltic raudtee trassi koridori asukoha määramine" ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande uuendatava osa avalik väljapanek toimus 30.09-28.10.2024 ning avalikud arutelud 13.11.2024 Uulu Kultuuri- ja spordikeskuses, 14.11.2024 Kilingi-Nõmme Klubis ja 15.11.2024 Pärnu riigimajas. Avalikustamise ajal esitas kirjalikult ettepanekuid ja küsimusi kuus isikut. Ettepanekuid ja küsimusi esitati seoses hüvitusmeetmete kava koostamise metoodikaga, hüvitusmeetmeid toetavate puhveralade paiknemise ja ruumikujuga, puhveralades kaevandamise võimaldamisega, maavarade varustuskindluse tagamisega, moodustatavate püsielupaikade ruumikujudega, uute juurdepääsuteede rajamise ja hooldamisega, raudtee kaitsevööndi hooldamisega, joogivee kättesaadavusega, pinna- ja põhjaveerežiimi muutustega ning tuulemurruga. Esitatud küsimustele vastati ning ettepanekutega mittearvestamise korra lisati põhjendused. Ettepanekute alusel täpsustati keskkonnakaitselisi meetmeid seoses joogivee kättesaadavusega, pinna- ja põhjaveerežiimi muutustega ning tuulemurruga.

Tähelepanu! Osad riigilõivud muutuvad uuest aastast!

Siseministeerium palub inimestel tähelepanu pöörata, et uuest aastast tõuseb hulk ministeeriumi valitsemisala riigilõive, mis muu hulgas puudutavad perekonnaseisutoiminguid ja isikut tõendavaid dokumente.

Nii näiteks tõuseb riigilõiv abiellumise puhul 70 eurole (praegu 30) ja lahutuse puhul 90 eurole (50). Nimemuutmise taotluse läbivaatamise puhul tuleb lõivu tasuda 150 eurot (100). Eraldi lõiv on eesnime ja perekonnanime muutmise eest.

Rahvastikuregistris olevate andmete väljavõtte ja perekonnasündmuse tõendi eest tuleb senisega võrreldes tasuda kahekordne riigilõiv. Näiteks eestikeelse väljavõtte ja tõendi riigilõiv tõuseb 20 eurole (praegu 10). Samas juhul, kui digitaalses asjaajamises kasutatav digitempliga kinnitatud rahvastikuregistri väljavõte või tõend tellitakse e-teenust kasutades veebilehel rahvastikuregister.ee, ei väljasta seda ametnik, vaid automaat, ning 20 euro asemel tuleb tasuda ainult 5 eurot.

Muutuvad ka isikut tõendavate dokumentide riigilõivude määrad. Isikutunnistuse riigilõiv tõuseb 45 euro peale (seni 30). Kui on vaja taotleda isikutunnistust kiirkorras, siis selle riigilõiv tõuseb 250 euro peale senise 45 asemel.

Muutuvad ka välismaalaste staatuse menetlustega seotud riigilõivud. Näiteks töötamiseks elamisloa taotlemise eest tuleks hakata 96 euro asemel tasuma 250 eurot. Kehtivad riigilõivumäärad on madalamad kui meie naaberriikidel, kuid nüüd astuvad sammu neile lähemale.

Jätkuvalt on aga soodsam taotleda isikuttõendavaid dokumente iseteeninduskeskkonnas. Lisaks laieneb dokumentide riigilõivu soodustus kuni inimese täisealiseks saamiseni, kui praegu on see eapiir 15 aasta peal.

Esmase relvaloa ja soetamisloa lõiv tõuseb järgmisest aastast 60 euroni ja relvaloa kehtivuse pikendamine 30 euroni. Relvaeksami sooritamise eest tuleb aga uuest aastast tasuda 90 eurot ja täiendava laskekatse eest 75 eurot.

Siin toodu on valik, täpsemalt soovitame aasta lõpu poole uurida:
https://siseministeerium.ee/riigiloivud-dokumentide-valjastamisel,
https://www.politsei.ee/et/juhend/riigiloivude-maeaerad/elamisluba-ja-elamisoigus.

Riigilõivumäärad tõusevad vastavalt toimingute tegelikele kuludele, et katta vähemalt toimingu tegemisega seotud otsesed ja teatud ulatuses ka kaudsed kulud. Näiteks enamik relvaomamist puudutavatest riigilõivumääradest on püsinud samal tasemel 2015. aastast. Kodakondsuse saamise, taastamise ja kodakondsusest vabastamise taotluste läbivaatamise eest kehtestatud riigilõivude määrasid ei ole muudetud, vaid eurole üleminekul konverteeriti need eurodesse ning hiljem ümardati. Paljud rahvastiku toimingute riigilõivumäärad on kehtinud muutumatuna alates 2016. aastast. Kiirkorras isikutunnistuse taotlemiseks tuleb tootmisprotsess ümber seadistada, mis mõjutab tavakorras taotletud dokumentide tootmist ja tegemist on sisult mugavusteenusega.

Uus töötaja Võiste Noortetoas

Olen Eva-Lotta Talts, uus noorsootöötaja Võiste noortetoas, kus alles alustan kohalike noortega tutvumist ja koostöö arendamist.
Olen elanud Võistes juba 4 aastat ning soovin pakkuda noortele turvalist ja toetavat keskkonda, kus nad saaksid ennast arendada ja oma huve avastada.
Enne noorsootööd töötasin aastaid lasteaias tugiõpetajana, kus aitasin lastel erinevates valdkondades edasi arendada oma oskusi ja enesekehtestamise võimekust.
Mul on kaks last, kes on mulle igapäevaseks inspiratsiooniks ja aitavad mul rohkem mõista noorte vajadusi.
Loominguline töö, nagu kunst ja meisterdamine, on mulle väga südamelähedane ning usun, et need tegevused pakuvad noortele võimalusi eneseväljenduseks ja probleemide lahendamiseks.
Ootan põnevusega, kuidas saan panustada oma teadmiste ja kogemustega kogukonna arengusse.

Uulu ja Võiste Raamatukogude uued lahtioleku ajad alates 1. jaanuarist 2025. a.

Uulu Raamatukogu
Esmaspäev 10.00-18.00
Kolmapäev 12.00-20.00
Neljapäev 10.00-18.00

Võiste Raamatukogu
Teisipäev 9.00-18.00
Pühapäev 12.00-16.00

Tulevad sündmused Häädemeeste vallas

Jälgi lisaks kultuurikava.ee lehte ja FB gruppi Häädemeeste sport.

1.12 Kiirusliku vastupidavuse tšempionaat Häädemeeste Keskkooli spordihoones kell 13-16
1.12 Tähistame advendiaja algust Uulu pargis kell 14 ja Häädemeeste taluturul kell 16
1.12 Jõulufilmi vaatamine Uulu Kultuuri- ja Spordikeskuses kell 14.45
3.12 Häädemeeste Muuseumis „Luule, laul ja muusika!“ Lagle Suursild ja Liina Kull. Üritus tasuta ja avatud kohvik
6.12 Häädemeeste vald 7 Häädemeeste spordihoones kell 19
8.12 Kiirusliku vastupidavuse tšempionaat Häädemeeste Keskkooli spordihoones kell 13-16
11.12 Pärnumaa 2024/2025 siserannavõrkpalli sari Jõulumäel kell 18
12.12 Häädemeeste Raamatukogu 98. sünnipäev kell 14
13.12 Treimani Rahvamajas Uulu segakoori ja Treimani laulukoori advendikontsert ja jõulupidu kell 20
14.-15.12 Noorte Sprint Weekend murdmaasuusatamises Jõulumäel
15.12 Jõululaat Tahku Tares
15.12 Kiirusliku vastupidavuse tšempionaat Häädemeeste Keskkooli spordihoones kell 13-16
16.12 Muusikakooli jõulukontsert kell 14.30
18.12 Koduloolaste klubiõhtu Uulu Raamatukogus kell 18
18.12 Laste jõululaat ja koduste laste jõulupidu, Uulu Kultuuri- ja Spordikeskuses kell 17-19
21.12 ETL rannatennise GP etapp Jõulumäel
21.12 EMV murdmaasuusatamises Jõulumäel
22.12 Kiirusliku vastupidavuse tšempionaat Häädemeeste Keskkooli spordihoones kell 13-16
28.12 Pärnu rannatennise talvine võistlussari Jõulumäel kell 11
31.12 Meeleolukas aastavahetuspidu Kabli Seltsimajas kell 22
02.01 Pärnumaa 2024/2025 siserannavõrkpalli sari Jõulumäel kell 18
11.01 Pärnumaa radade karikasari discgolfis 2024/2025 Jõulumäel kell 10
12.01 Pärnu rannatennise talvine võistlussari Jõulumäel kell 11
15.01 Pärnumaa 2024/2025 siserannavõrkpalli sari Jõulumäel kell 18
15.01 Koduloolaste klubiõhtu Uulu Raamatukogus kell 18.00
18.01 DJ Riho 35 aastat laval
24.01 Võiste noortetoa 14. sünnipäev
25.01 Laura Põldvere ja Jakko Maltis “Eesti laulud” kontsert, Häädemeeste Seltsimajas kell 19
29.01 Pärnumaa 2024/2025 siserannavõrkpalli sari Jõulumäel kell 18

Lisainformatsioon valla kodulehel kalendris või kultuurinõunik Aire Kallas-Maddisonilt

LUMETÕRJE HÄÄDEMEESTE VALLAS

Lumetõrje korraldamisega valla teedel tegeleb haldusspetsialist Morten Aasaroht, telefon 5559 3790, e-posti aadress morten.aasaroht@haademeeste.ee.

HÄÄDEMEESTE VALLAS ON 11 LUMETÕRJEPIIRKONDA: kaardid leitavad koduleheküljel haademeestevald.kovtp.ee

OÜ LOHU AUTO TEL. 5199 2007
PIIRKOND NR. 1- REIU KÜLA; MEREKÜLA; LAADI KÜLAS MÄNNIKU TEE, MÄNNITUKA TEE; PIHLA ELAMURAJOON; UULU-VALGA MNT JA REIU JÕE VAHELINE PIIRKOND.
PIIRKOND NR 2- UULU KÜLA; LAADI KÜLAS MINNULAANE TEE, JAAGU TEE JA SIIMU TEE PIIRKOND.
PIIRKOND NR 3- LAADI KÜLAS KARJAMÕISA TEE, LEPAKÜLA.

PRITETSONS OÜ TEL. 506 1890
PIIRKOND NR 4- PIIRUMI KÜLA; VÕISTE ALEVIK; TAHKURANNA KÜLAS "VIA BALTIKAST" MERE POOL ASUVAD TEED, TAHKURANNA KÜLAS "VIA BALTIKAST" LEINAKÜLA POOL ASUVAD TEED, METSAKÜLA JA LEINA KÜLA.

OÜ UNIEN TEL. 5648 4570
PIIRKOND NR 5- SOOMETSA KÜLA, VÕIDU KÜLA, SOOKÜLA, PAPISILLA-KURMI TEE.

ETTEVÕTJA ENE HUNT TEL. 511 1489
PIIRKOND NR 6- LUITE-RANNAMETSA TEE, PULGOJA KÜLA KUNI HÄÄDEMEESTE ALEVIKUNI

OÜ MKM INFRA 56810547
PIIRKOND NR 7- URISSAARE KÜLA, MASSIARU KÜLA, NEPSTE KÜLA

OÜ KRAPI TALU TEL. 5345 7114
PIIRKOND NR 8- IKLA KÜLA, METSAPOOLE KÜLA, TREIMANI KÜLA

OÜ MKM INFRA TEL. 5681 0547
PIIRKOND NR 9- KRUNDI-KABLI-MAJAKA-LEMME-ORAJÕE PIIRKOND

OÜ RIKA METS TEL. 503 0599
PIIRKOND NR 10- HÄÄDEMEESTE ALEVIK JA RANNAMETSA KÜLA

OÜ MKM INFRA TEL. 5681 0547
PIIRKOND NR 11- HÄÄDEMEESTE KERGLIIKLUSTEE

Õnnitleme detsembrikuu sünnipäevalapsi!

01.12 ÜLO RAUD	95	Papisilla küla
19.12 JEVGENIA MEERENTS	94	Kabli küla
21.12 KARL VALGEPEA	92	Häädemeeste vald
01.12 HELGI ERMEL	92	Reiu küla
23.12 EVA MUUGA	92	Uulu küla
03.12 NETTI JÄRVE	90	Kabli küla
07.12 AINO LIIV	88	Tahkuranna küla
29.12 SAIMA VAHER	88	Võiste alevik
03.12 VAIKE PRANTS	86	Häädemeeste alevik
16.12 EEVI NEPSTE	86	Ikla küla
02.12 ELLEN TALTS	84	Häädemeeste alevik
05.12 ELMAR LEPP	83	Treimani küla
03.12 AIME OKS	83	Metsapoole küla
05.12 MAIRE LAATS	83	Ikla küla
11.12 LEIDA PAOMEES	83	Jaagupi küla
12.12 INNA-MAARE VALTNA	83	Kabli küla
05.12 MALL KARU	82	Jaagupi küla
19.12 MAIRE SILLASTU	82	Võiste alevik
25.12 LEILI SOOTAMM	82	Võiste alevik
14.12 VIRMA PRIIDIK	81	Massiaru küla
17.12 AIME MERIMAA	81	Uulu küla
25.12 HEINO PULST	80	Mereküla
16.12 ANNE-MARIE AASLAID	80	Võiste alevik
13.12 ALAR SARAPUU	75	Penu küla
25.12 JOHAN LAHESOO	75	Leina küla
04.12 LEILI TÕNNO	75	Uulu küla
06.12 EVI ÕIGUS	75	Lepaküla
17.12 VALENTINA MIHHAILOVA	75	Treimani küla
21.12 ESTER MERILÄINEN	75	Kabli küla
28.12 ALLI KOSE	75	Häädemeeste alevik
30.12 LEIDA LEHTLA	75	Sooküla
11.12 GUIDO VEERSALU	70	Urissaare küla
21.12 MART LEPP	70	Pulgoja küla
21.12 JAAN SAAREOKS	70	Papisilla küla
08.12 RITA TETTERMANN	70	Kabli küla
10.12 ALEVTINA CHEPURNAYA	70	Laadi küla
20.12 ELO NURMOJA	70	Uulu küla
28.12 ANNE LANK	70	Kabli küla
30.12 PEETER PELISAAR	65	Reiu küla
31.12 INDREK LOONURM	65	Sooküla
06.12 SIRJE HOLLAND	65	Võiste alevik
17.12 EERIKA PÄRNASTE	65	Laadi küla
24.12 EDA SAKS	65	Võiste alevik
02.12 JÜRI OJAMETS	60	Arumetsa küla
08.12 JÜRI MAAL	60	Nepste küla
12.12 JÜRI NEOSTUS	60	Uulu küla
02.12 TIINA SERVA	60	Võiste alevik
11.12 RAILI REIN	60	Reiu küla
25.12 PIRET LINNUMÄE	60	Võiste alevik

Vallaelanike soovil on avaldatud ka sünnipäevalapse elukoht küla täpsusega.
Vallaelanikud, kes ei soovi oma sünnipäeva avaldamist lehes, peaksid sellest teatama e-posti aadressil liiviranna@haademeeste.ee või telefonil 446 4175 hiljemalt eelneva kuu 15. kuupäevaks.

ÕNNITLEME NOORI PERESID

FREDRICK RULL
21.10.2024
ema Eliise Jürgenson, isa Verner Rull

JAKOB KLEIN
10.11.2024
ema Liis Luuk-Luuken, isa Riivo Klein

SEBASTIAN SIIRAK
18.11.2024
ema Sandra Siirak, isa Reiko Lepik

Koguduse teated

Jumalateenistused õigeusu kirikutes
Häädemeeste

7. detsembril kell 10.00	Liturgia
24. detsembril kell 15.00	Jõululaupäev
25. detsembril kell 15.00	Kristuse sündimise püha
1. jaanuaril 2025 kell 00.15	Uusaasta jumalateenistus
5. jaanuaril kell 15.00	Issanda ristimine, Jordan, suur veepühitsus

Urissaare

24. detsembril kell 11.00	Jõululaupäev
4. jaanuaril 2025 kell 11.00	Issanda ristimine, Jordan, suur veepühitsus

Tahkuranna

25. detsembril kell 17.00	Kristuse sündimise püha
6. jaanuaril 2025 kell 15.00	Issanda ristimine, Jordan, suur veepühitsus

Treimani

24. detsembril kell 13.00	Jõululaupäev
4. jaanuaril 2025 kell 13.00	Issanda ristimine, Jordan, suur veepühitsus

EELK Häädemeeste Püha Miikaeli kirikus

8. detsembril kell 12.00	Advendiaja II pühapäev
15. detsembril kell 12.00	Advendiaja III pühapäev
21. detsembril kell 12.00	Apostel Andrease püha
22. detsembril kell 12.00	Advendiaja IV pühapäev
24. detsembril kell 18.00	Jõululaupäev, Kristuse sündimise püha I missa
25. detsembril kell 12.00	I jõulupüha, Kristuse sündimise püha päevane missa
26. detsembril kell 12.00	II jõulupüha, esimärter Stefanuse päev
27. detsembril kell 12.00	III jõulupüha, apostel ja evangelist Johannese päev
29. detsembril kell 12.00	Jõuluaja I pühapäev
1. jaanuaril 2025 kell 12.00	Uusaasta, Jeesuse nime/ümberlõikamise püha
5. jaanuaril 2025 kell 12.00	Jõuluaja II pühapäev
6. jaanuaril kell 12.00	Kristuse ilmumispüha, kolmekuningapäev
12. jaanuaril kell 12.00	Issanda ristimise püha

EELK Tahkuranna Maarja kirikus (Võistes)
25. detsembril kell 9.30 Kristuse sündimise püha
EELK Treimani Püha Matteuse kirikus
24. detsembril kell 14.00 Jõuluõhtu liturgiline jumalateenistus
Info: tel 5633 5750, õpetaja Tauno Teder

Eknk Kabli koguduse jumalateenistused
toimuvad igal pühapäeval kell 11.00 Kabli Seltsimajas.

MÄLESTAME LAHKUNUID

MARGUS TOOMPERE 10.07.1942-15.10.2024 Võiste alev	DZINTRA TAMM 09.01.1939-17.10.2024 Reiu küla	VELTA HOLM 28.09.1932-29.10.2024 Metsapoole küla	TOOMAS KERSALU 23.11.1949-10.11.2024 Reiu küla
VÄINO KOITLA 13.01.1944-16.10.2024 Treimani küla	KAJA MERELAID 26.12.1961-24.10.2024 Arumetsa küla	LARISSA TAMM 22.11.1952-29.10.2024 Arumetsa küla	ELLEN JUURIK 26.04.1924-14.11.2024 Sooküla

HAUAKIVID ja -PLAADID
valmistamine ja müük
Graniidist hauaplaat
koos graveerimisega 70€
Hauakivid alates 200€
Lova, Piirumi küla, Häädemeeste vald
Tel. 5161302
kirt@lova.ee
lova.ee
LOVA TALU

TREIMANI RAHVAMAJAS
13. DETSEMBRIL KELL 20

ADVENDIKONTSERT
ESINEVAD:
UULU SEGAKOOR
TREIMANI LAULUKOOR
TREIMANI TRIO

PEALE KONTSERTI
JÕULUPIDU

ETTEASTED TREIMANI TAIDLEJAILT,
KÜLLA TULEB JÕULUVANA

TANTSUKS MÄNGIVAD ANSAMBLID
NOSTALGILINE JA T.I.M

PÄÄSE 8.-
(SISALDAB JÕULUROOGA JA JOOKI)

LAUDADE TELLIMINE JA INFO TEL. 5228196 VILJAR

15.dets.10.00-14.00

Jõululaat
külakeskuses TahkuTare

Käsitöö
hoidised
maiused jne.

Jõulumees /jõulumelu

Avatud kohvik

Tule laadale müüma, ostma,
melust osa saama

Registreeri tel. 56643221
FB Tahku Tare

HÄÄDEMEESTE SELTSIMAJAS

Häädemeeste
Muusikakooli
JÕULUKONTSERT
16. detsember
kell 14.30

Laste jõululaat
ja
koduste laste
jõulupidu
18.12.2024
17.00-19.00
UULU KULTUURI- JA
SPORDIKESKUSES

PEREKOND RÄSTA
JÕULUKONTSERT

Ootame kõiki huvilisi üritusest osa saama!
Lapsed ja noored on oodatud
jõululaadale müüma!
Registreeri egle.vutt@haademeeste.ee

Peresid rõõmustab jõuluvana Andu!
Kohal fotograaf, kes teeb perepilte!
Kodustele lastele kommipakid!

KABLI RANNAPÄKAPIKUMAA
KUTSUB

KOHVIKUSSE JA PEREPÄEVALE
22.12.2024

Päkakohvik Ca Wega
Kabli külas
12.00–16:00
arveldamine sularahas

Saab sööki,
jooki ja priimat pannkooki

Päkapikumaa aardejaht
algusega 16:00
RETKE HIND 16.– / PEREPILET 50.–
PROGRAMMI PIKKUS 1.5H
VAJALIK EELREGISTEERIMINE
margit@tuisuliiva.ee ; +372 5663 8760

KABLI SELTSIMAJA 31. DETSEMBER 2024
ALGUSEGA KELL 22:00

MEELEOLUKAS
AASTAVAHETUSPIDU

TULE TERVITA
2025 AASTAT
KOOS MEIEGA!

LAVAL
ANS. „MIS SIIS“
JA PEAAEGU
35 AASTAT
PLAATE
KEERUTANUD
DJ RIHO PRUUL.

ILUTULESTIK
AVATUD BAAR
PILET 10,00 EUR

ÕHTU KONTSERT
Eesti laulud
Laura Põldvere ja Jakko Maltis
25.01.2025
HÄÄDEMEESTE SELTSIMAJAS
ALGUSEGA 19:00

kontsertkavas kõlavad
Eesti Laulul osalenud
lood uues võtmes

PILET 12.- EUROT
KUNI 31.DETSEMBRINI
15.- EUROT
KUNI 24.JAANUARINI
17.- EUROT KOHAPEAL

Avatud kohvik

KONTSERT TOIMUB LAUDADEGA
PILETI JA LAUA BRONEERIMISEKS KIRJUTA
HUVIKESKUS@HAADEMEESTE.EE VÕI
HELISTA +372 5559 3118

HÄÄDEMEESTE
HÄÄ POOD
Martade majas Häädemeestel

Jõulumüük
AVATUD DETSEMBRIS
LAUPÄEVITI
7. JA 14.
JÕULUEELSEL NÄDALAL
16.-23.
KELL 11-18.00

Käsitöö ja toit

FB: Häädemeeste Hää
www.haademeestehaa.ee

Häädemeeste Seltsimajas
7. jaanuaril
kell 11.00
VÄÄRIKATE LÕUNATUND

Muusikalist lusti pakub
Murulaugu perebänd

Sissepääs tasuta
Kohvilaud
Info: +372 5559 3118

Toredat aastavahetust ja sportlikku 2025 aastat

Aleksander-Tõnis Joarand

KÜTTEPUUD VÕRKKOTIS

KASK	5 EUR
LEPP	4.50 EUR
SEGALEHTPUU	4 EUR

ANREKA OÜ • Naha- ja karusnahatöötlus • ÕMBLUSTÖÖD • Rõivaste parandus •

* Rõivaste parandus,
* Mööbli katete vahetamine
* Telkide, paadikatete parandus ja õmblemine
* Paadi ja auto polstrite uuendamine,
* Karusnaha ja naha tööd

Kui Sul on idee aga puudub teostaja – võta julgelt ühendust!

Telefon **+372 5346 0705**
e-post: anreka13@gmail.com

Lohu tee 3 Lepaküla, Häädemeeste vald, Pärnumaa

JÕULUMÄE LIIVAHALL

Unusta kehv suusailm – siin on alati soe!

MAJUTUS
TOITLUSTUS
SEMINARID
LAAGRID
LIIVAVÄLJAK
DISC GOLF
TENNIS
KÄSIPALL
KORVPALL
VÕRKPALL
JALGPALL

Broneerimine: **www.joulumae.ee**
Võta meiega ühendust: **info@joulumae.ee** | tel **445 6117**

MÜÜA TURBABRIKETTI.

10 KG KOTT 3,50 EUROT

ALUS BRIKETTI 270 EUROT

TRANSPORT KOKKULEPPEL.

OTT JUURIKAS
+372 5845 4442

PAKUME KÜTTEPUUDE SAAGIMISE JA LÕHKUMISE TEENUST MOBIILSE HALUMASINAGA PILKEMASTER EVO36 TELLIJA POOLT SOOVITUD ASUKOHAS.
MASIN VÕIMALDAB LÕHKUDA 25-60CM PIKKUSEID HALGE. PUIDU SUURIM LÄBIMÕÕT 36CM.
KÄIVITATAV ELEKTRIMOOTORILT, VAJALIK MINIMAALSELT 3X16 AMPRIT.

HIND: AHJUPUU 15 EUROT/TIHUMEETER
PLIIDIPUU 17 EUROT/TIHUMEETER

OTT JUURIKAS, TELEFON: 5845 4442

PAKU OMA VÕSA MEILE

PUHASTAME SINU PÕLLUD JA KRAAVID VÕSAST!

VÕTA MEIEGA ÜHENDUST:
518 7533
www.timbering.ee
info@timbering.ee

TIMBERING

KARIMAC OÜ
Kõik metallist!

Karimac OÜ valmistab eritellimusel metallist kõike. Piirdeaiad, suitsuahjud, grillid, lõkkealused, rõdupiirded, trepipiirded- ja konstruktsioonid, prügimajad kortermajadele.

Pärnu parimad hinnad.

Helista ja küsi lisa!

Tel: 56825685

Savi 36, Pärnu

Info.karimac@gmail.com

KORVTÕSTUKI RENT

TÕSTE KÕRGUS: 13M
MAKSIMAALNE KAUGUS TÕSTUKIST: 5,8M
KANDEVÕIME 215 KG
VEETAV AUTO JÄRELHAAGISENA.
ASUKOHT: HÄÄDEMEESTE VALD, PÄRNUMAA

PAKUME KA KORVTÕSTUKIGA OHTLIKE PUUDE LANGETAMISE TEENUST.

OTT JUURIKAS
TELEFON: 5845 4442

Müüd metsamaad, raieõigust, põllumaad või talu?
Pakume parimat hinda ning kiireid ja usaldusväärseid tehinguid!
Aitame ka metsamajandamiskavade koostamisel ja teostame eksperthinnanguid.

Helista: 508 0065,
kirjuta: info@metsamaaost.eu või
vaata: metsamaaost.eu

KLASSIKALISED RIPSMEPIKENDUSED

PAKUN KLASSIKALISTE RIPSMEPIKENDUSTE PAIGALDUST JA HOOLDUST.
TULE TEE SILMAD ILUSAKS!
PAIGALDUS 35 / HOOLDUS 25

Anna Juurikas
asukoht: Papisilla küla
telefon: 5650 2373

TOIMETUS
Häädemeeste valla ajaleht Liiviranna väljaandja ja toimetus: Häädemeeste Vallavalitsus tel 444 8890, e-post: liiviranna@haademeeste.ee
Postiaadress: Häädemeeste Vallavalitsus, Pargi tee 1, Uulu küla 86502, Häädemeeste vald.
Trükk: AS Pajo. Tiraaž 2220 eksemplari.
Järgmise lehe materjalid peavad toimetusse jõudma hiljemalt eelneva kuu 15. kuupäevaks.